

CLĂDIRI VERZI

Partea 3: Viziune inovativă

Decembrie 2025
becom4.eu

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

data publicării: Decembrie 2025

titlul proiectului: Beautiful Communities-Enriching, Sustainable, Inclusive

acronimul proiectului: BeCom

ID proiect: 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247531

Parteneri:

Rogepa | Romania

Comuna Băiuț | Romania

FA-Magdeburg | Germany

SBH Nordost | Germany

Glenfield | Serbia

Mathemagenesis | Greece

El Risell | Spain

Aceste materiale, denumite în legea drepturilor de autor „opere”, sunt publicate sub o licență Creative Commons (tipul licenței: Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)) și pot fi utilizate de terți, atâta timp cât sunt respectate condițiile de licențiere. Orice materiale publicate în conformitate cu termenii unei licențe CC sunt clar identificate ca atare. © Acest articol a fost publicat de BeCom sub o licență Creative Commons.

link către adresa directă de internet (URL) a materialului în cauză:
<https://becom4.eu/>

link către licența Creative Commons la care se face referire:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

PARTEA 1. Scop

Ceea ce încercăm să realizăm cu acest studiu

1.1. Ce este BeCom

Scopul proiectului nostru

Acest studiu este rezultatul proiectului BeCom (Comunități frumoase – Îmbogățitoare, Durabile, Incluzive), o inițiativă finanțată de UE dedicată transformării clădirilor rurale istorice.

Proiectul este ferm ancorat în principiile Noului Bauhaus European (NEB), concentrându-se pe trei valori fundamentale: Sustenabilitate (prin eficiență energetică și circularitate), Estetică (restaurarea autenticității și a armoniei funcționale) și Incluziune (asigurarea accesibilității și a coeziunii sociale).

Prin operaționalizarea modelului Quintuple Helix, BeCom asigură că procesul de renovare integrează cinci sectoare societale vitale: Educație, Politică, Economie, Societate și Mediul Natural.

Misiunea principală a proiectului este de a oferi cetățenilor și educatorilor abilitățile, cunoștințele și atitudinile necesare pentru a stimula inovația în comunitățile lor, în special ca răspuns la schimbările climatice și provocările sociale.

1.2. Studiul viziunii

Ce încercăm să realizăm prin intermediul acestui studiu și a publicației

Acest studiu este o încercare de a oferi o idee de revitalizare a unei clădiri publice, odată parte integrantă a unei comunități prospere.

Publicarea acestei viziuni și a acestui studiu cuprinzător servește mai multor scopuri esențiale:

Validare printr-un Studiu de Caz primar: Clădirea servește drept „ancoră de validare” a studiului

Acest studiu documentează modul în care un bun patrimonial inactiv poate fi transformat într-un motor economic vibrant și autosustenabil, care stimulează prosperitatea locală fără a compromite integritatea ecologică.

Un motor narativ și politic: Dincolo de construcție, această publicație acționează ca un motor narativ pentru a transforma Băiuțul dintr-o poveste despre „declinul” post-minier într-una despre „regenerare”. Servește ca demonstrație a modului în care comunitățile rurale democratice pot gestiona tranzițiile verzi și pot atrage finanțare externă printr-o guvernare transparentă, cu participarea mai multor părți interesate.

Un set practic de instrumente pentru replicare: Deși sunt centrate pe Băiuț, metodologiile, listele de verificare și strategiile prezentate aici sunt concepute pentru adaptabilitate. Publicația oferă un „Portofoliu de învățare” și un set practic de instrumente menite să ofere altor echipe din Europa posibilitatea de a-și conduce propriile renovări de patrimoniu cu rigoare și sensibilitate culturală, luând în considerare schimbările climatice și factorii sociali ai prezentului și viitorului.

1.3. Un exemplu din lumea reală

De ce am ales să ilustrăm studiul nostru printr-un exemplu din lumea reală

O ancoră de validare și un Studiu de Caz principal: Clădirea ANIMA servește drept „ancoră de validare” pentru cadrele structurale și metodologice dezvoltate în cadrul setului de instrumente BeCom. Aceasta mută viziunea dintr-un plan pur teoretic într-un caz de testare tangibil pentru renovarea regenerativă și integrarea energiei regenerabile.

Un Laborator Viu: Clădirea acționează ca un „laborator viu” unde locuitorii și experții dobândesc abilități practice în tehnici de construcție ecologică și conservarea patrimoniului local. Aceasta permite părților interesate să testeze instrumente de validare a clădirilor și idei de renovare energetică la fața locului înainte de a le aplica pe scară mai largă.

Adaptabilitate și Replicare: Un obiectiv central este de a demonstra că structurile și metodologiile utilizate pentru ANIMA nu sunt exclusive unei singure structuri sau unui singur oraș. Prin documentarea procesului - de la denumire și evaluarea patrimoniului până la planificarea financiară - clădirea servește drept model replicabil care permite altor echipe să își conducă propriile renovări în contexte geografice și culturale diferite.

Inima instituțională a comunității: Dincolo de zidurile sale fizice, utilizarea clădirii ca exemplu demonstrează cum infrastructura restaurată poate deveni „inima instituțională a vieții democratice”. Aceasta oferă o ancoră fizică și instituțională pentru competențele, parteneriatele și modelele de guvernare necesare pentru tranzițiile de mediu și economice.

Transformarea narativă: Clădirea funcționează ca un „motor narativ”. Prin transformarea unui bun inactiv, subutilizat, care reflectă un trecut minier, într-un centru comunitar vibrant, aceasta contribuie la schimbarea poveștii satului de la una de „declin” la „regenerare”.

Perfecționarea instrumentelor: Utilizarea unei clădiri reale permite testarea și perfecționarea listelor de verificare, a matricelor și a formatelor de implicare. Acest lucru asigură că setul de instrumente final este clar pentru persoanele neexperte și eficient în mediile rurale cu resurse limitate.

Scalare prin comparație: Odată ce datele de referință și de performanță pentru ANIMA sunt stabilite, clădirea servește drept șablon pentru a compara performanța și impactul între alte clădiri miniere și facilități comunitare din regiune.

Partea a 2-a. Clădirea studiului nostru de caz și contextul acesteia - „Casa Vieții”

2.1. Clădirea studiului de caz în mediul său, satul Băiuț

2.1.1. O istorie a numelor și ambițiilor

Așezarea Băiuț este situată în nord-vestul României, la mai puțin de 100 km de granița cu Ucraina. A fost un reper minier important timp de secole, cunoscută sub diverse nume, cum ar fi Lápos-Bánya în 1630 și Erzsebetbanya după 1913, în memoria proprietăților deținute acolo de Elisabeta Szilágyi, mama regelui Matei Corvin. Mineritul în Băiuț a fost o activitate economică centrală timp de secole, axată în principal pe extracția aurului, argintului, cuprului și fierului. Deși activitățile miniere documentate datează din 1315, descoperirile arheologice sugerează prezența umană în zonă încă din Paleoliticul superior. Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, cultura muzicală a satului a atins un nivel de ambiție artistică ridicată. Înregistrări din 1876 descriu o procesiune funerară pentru un director de mină, condusă de un cor local și o fanfară, interpretând piese de operă cu o precizie remarcabilă. Până în 1886, fanfara locală purta uniforme elegante comparabile cu cele ale orchestrelor importante din Germania și Italia, simbolizând înaltul statut artistic al satului.

2.1.2. Clădirea: Un simbol al multiculturalismului

Ancora fizică pentru această moștenire culturală este o structură proeminentă construită în 1906 pentru a găzdui corul și școala de muzică instrumentală. Arhitectura acestei clădiri servește drept o dovadă a structurii multiculturale a comunității, încorporând influențe românești, maghiare, germane și evreiești. În special, fațada și motivele de la intrare sunt inspirate, se pare, de schițele Templului lui Solomon. Caracteristici arhitecturale specifice, vizibile și astăzi, mărturisesc scopul său inițial, inclusiv basoreliefuri neoclasiche remarcabile pe fațada din spate și un simbol proeminent

al harpei. În timpul mandatului său de școală, instituția a câștigat renume regional, atrăgând elevi din alte centre miniere pentru a studia muzica instrumentală.

2.1.3. Un secol de evoluție funcțională

De-a lungul secolului al XX-lea, structura a întruchipat fizic nevoile în schimbare ale comunității, deservind multiple funcții vitale pe parcursul ciclului vieții umane. După ce a fost școală de muzică, a devenit spital, găzduind atât o maternitate unde s-au născut mulți rezidenți, cât și o morgă pentru cei aflați la sfârșitul vieții lor. Ulterior, a funcționat ca farmacie, spațiu comercial și atelier de artizanat. În ciuda acestor numeroase tranziții, structura rămâne înregistrată în registrele oficiale ca școală de muzică.

2.1.4. Reziliență prin tranziție

Muzica și cultura au rămas constante în sat de-a lungul diferitelor regimuri politice. Între 1960 și 1980, formațiile de dans au înflorit, tangoul și valsul devenind esențiale la balurile locale, în timp ce în perioada comunistă, tinerii au îmbrățișat muzica rock ca o formă subtilă de protest și libertate artistică. După închiderea minelor, în jurul anului 2006, tradiția fanfarelor a suferit un declin, dar a fost reînviată în 2021. Acest efort a dus la recuperarea partiturilor vechi trilingve în română, maghiară și germană, oferind dovezi clare ale identității multiculturale rezistente a localității și ale potențialului său pentru o renaștere culturală. Astăzi, clădirea este mai mult decât o simplă instalație abandonată; este un depozitar al memoriei colective care cuprinde aproape două secole de suflet comunitar.

2.2. Brandingul „Casei Vieții”: Identitatea și simbolismul clădirii ANIMA

2.2.1. Viziunea: Un spațiu al memoriei colective

Clădirea istorică din secolul al XIX-lea din Băiuț este mai mult decât o simplă structură fizică; este un depozitar al experiențelor trăite de comunitate. Deoarece a funcționat din punct de vedere istoric ca maternitate (naștere), școală de muzică și farmacie (viață) și morgă (moarte), ea cuprinde fizic ciclul complet al existenței umane. Viziunea de branding își propune să transforme această structură într-un „spațiu de experiență” și un „Centru al Ciclului Vieții”, unde arhitectura însuși reflectă simbolismul „naștere-viață-moarte”.

2.2.2. Concepte de denumire propuse

În timpul procesului de planificare și vizionare, au apărut patru concepte principale de denumire, fiecare surprinzând o fațetă distinctă a moștenirii și potențialului viitor al clădirii:

ANIMA: Derivată din latină pentru „suflet”, această denumire subliniază faptul că clădirea a păstrat spiritul și sufletul comunității de-a lungul secolelor de tranziție.

Casa Vieții: Un nume direct și puternic, centrat pe istoria clădirii de a găzdui funcții umane și comunitare vitale „de la început până la sfârșit”.

Trinitas: Acest nume evidențiază triada naștere-viață-moarte, oferind o identitate elegantă și accesibilă la nivel internațional, ce reflectă rolurile istorice ale clădirii.

Via Memoriae : Însemnând „Drumul Memoriei”, această opțiune poetică poziționează structura ca un centru cultural și un depozitar pentru povești colective și patrimoniul local.

2.2.3. Alegerea „ANIMA”

În scopul proiectului BeCom și al setului său de instrumente de validare, ANIMA a fost selectat ca referință principală. Această alegere reflectă spiritul plin de suflet, rezistent și adaptativ al comunității Băiuț și imperativul colectiv de a susține acest spirit pentru noile generații. Cu toate acestea, cadrul de branding este conceput pentru flexibilitate; toate cele patru concepte de denumire rămân relevante și ar putea fi integrate în brandingul final al unor zone interioare specifice sau al festivalurilor anuale.

PARTEA 3. Cele cinci viziuni sectoriale

(strategii detaliate)

3.1. Sectorul economic:

Modelul de afaceri cu două fluxuri: „Fluxul abundenței” (retreat-uri cu valoare ridicată) vs. „Fluxul ecoturistic” (centru de ecoturism).

3.1.1. Declarația de viziune a sectorului

ANIMA: Unde patrimoniul întâlnește oportunitățile – Un motor dublu pentru prosperitate rurală durabilă

Viziunea economică pentru ANIMA este de a transforma un bun patrimonial inactiv într-un motor economic vibrant și autosustenabil, care să stimuleze prosperitatea locală fără a compromite integritatea ecologică sau culturală a regiunii.

Adoptarea unui model de afaceri cu două fluxuri va permite ANIMA să deservească simultan două piețe distincte: o nișă de piață cu valoare ridicată, formată din experți și personalități creative care caută retreat-uri imersive și școli de teren într-un cadru carpatic unic, bogat în păduri, izvoare minerale și patrimoniu lemnos („Fluxul Abundenței”) și o piață mai largă, formată din ecoturști care caută natură autentică, wellness și experiențe culturale în Maramureș („Fluxul Ecoturistic”).

Această abordare hibridă asigură reziliența financiară, permițând subvenționarea încrucișată a programelor comunitare și educaționale, creând în același timp locuri de muncă locale diverse și promovând un nou ecosistem de antreprenariat verde în Băiuț .

3.1.2. Provocări și nevoi actuale

Nevoi:

Nevoia de mijloace de trai durabile. Crearea de oportunități de venit pe tot parcursul anului, dincolo de extracția tradițională sau agricultura sezonieră, prin activarea unor active precum păduri, sate din lemn, rute de wellness și patrimoniul cultural.

Nevoia de autonomie financiară. Reducerea dependenței de bugetele municipale sau de granturile sporadice pentru întreținerea patrimoniului prin generarea de venituri proprii stabile prin programe educaționale, cursuri de master, tururi ghidate și servicii de ecoturism găzduite în cadrul ANIMA.

Nevoia de vizibilitate pe piață. Plasarea Băiuțului pe hartă ca destinație pentru turism cultural, științific și natural de înaltă calitate, legat de bisericile de lemn din Maramureș, patrimoniul minier și geologic și resursele de wellness carpatine.

Provocări:

Putere de cumpărare scăzută. Piața locală nu poate susține singură infrastructura de patrimoniu care necesită o întreținere riguroasă sau să finanțeze programe specializate, ceea ce face esențială atragerea vizitatorilor și a cursanților din afara zonei imediate.

Sezonalitate. Turismul în regiunile montane este adesea limitat la sezoanele de vârf, ceea ce duce la venituri instabile și la infrastructură subutilizată pentru o mare parte a anului, cu excepția cazului în care este combinat cu retrageri educaționale, sejururi de wellness în extrasezon și traininguri pe tot parcursul anului.

Lacune în competențe. Există o lipsă de expertiză locală în domeniul ospitalității de înaltă calitate, managementului cultural, ghidajului turistic, antreprenoriatului verde și serviciilor de ecoturism, precum și acces limitat la formare profesională care ar putea transforma capitalul natural și cultural în oferte economice de calitate.

3.1.3. Funcții propuse pentru clădirea restaurată

Din perspectivă economică, ANIMA funcționează ca un hub cu două motoare, cu două fluxuri principale de venituri, plus funcții de suport comune.

A. „Fluxul abundenței” – Retreat-uri de înaltă valoare, cursuri de master și Școli de teren

Activități și servicii principale

Masterclass-uri și retreat-uri de specialitate în:

Muzică clasică, muzică de cameră, compoziție și voce.

Laboratoare de scriere creativă, povestire, actorie și spectacol.

Arte vizuale și meșteșuguri: pictură în aer liber, sculptură în lemn, arte textile, olărit, restaurarea elementelor din lemn.

Ecologie, protecția mediului și construcții ecologice: seminarii de ecologie profundă, cursuri de teren despre păduri, râuri, izvoare minerale și bioconstrucții folosind ANIMA ca laborator viu.

Geologie și patrimoniu minier: școli de teren care explorează munții metaliferi și istoria minieră a zonei Baia Mare- Băiuț .

Programe de rezidență: Rezidențe pe termen mediu pentru artiști, scriitori, oameni de știință și inovatori sociali care folosesc peisajul carpatic și comunitățile locale ca inspirație și câmp de cercetare.

Retreat-uri profesionale și „congresuale”

Întâlniri de lucru, retreat-uri de echipă și seminarii strategice pentru companii, ONG-uri, municipalități și universități care își doresc o atmosferă de lucru intensivă într-un cadru carpatin liniștit.

Traininguri și ateliere despre afaceri, leadership, management de proiect și inovare, concepute pentru grupuri mici, care combină sesiuni de lucru în interior cu experiențe locale atent selecționate (tururi ale patrimoniului, biserici și sate de lemn, plimbări prin pădure, gastronomie locală).

Programe finanțate de UE, donatori internaționali și români pentru afaceri rurale, tineri și startup-uri (de exemplu, tabere de antreprenoriat, accelerarea afacerilor verzi, digitalizarea IMM-urilor rurale), unde ANIMA servește drept loc de formare și poartă de acces către teritoriul extins al Maramureșului.

În toate aceste formate, ceea ce face ca oferta să fie „abundentă” nu este doar conținutul și formatorii experți, ci și experiența all-inclusive: facilitare și găzduire de înaltă calitate, întâlniri atent concepute cu patrimoniul și natura locală și programe personalizate care nu pot fi reproduse într-un hotel standard pentru conferințe.

Grupuri țintă

Profesioniști internaționali și români, studenți avansați și pasionați de arte, ecologie, geologie, arhitectură și patrimoniu. Universități, academii, conservatoare și institute de cercetare care caută module intensive de practică și școli în afara campusului.

Companii, ONG-uri, instituții publice, rețele de afaceri rurale și comunități de startup-uri care caută sesiuni de recreere, traininguri sau întâlniri de proiect de înaltă calitate într-un mediu distinct, adesea finanțate prin fonduri de dezvoltare UE, românești sau globale.

Frecvența de utilizare

Sezonier (vârf): retreat-uri de 1-2 săptămâni și școli de vară (primăvară-toamnă).

Periodic (pe tot parcursul anului): Întâlniri de weekend prelungit sau de o săptămână, cursuri de master, rezidențe tematice.

B. „Flux ecoturistic” – Centru turistic, servicii pentru vizitatori și economie cotidiană

Activități și servicii principale

Centru de ghidare turistică și punct de informare

Centru central de orientare pentru vizitatorii din Maramureș: hărți, trasee organizate, interpretarea patrimoniului mineritului și al lemnului.

Birou de rezervări pentru excursii, cazare și experiențe locale.

Tururi ghidate și experiențe bazate pe natură

Tururi de patrimoniu: circuite ale bisericilor din lemn, sate tradiționale din lemn, porți monumentale și viața satului.

Tururi miniere și geologice: „Traseul minei de aur și al mineralelor” care leagă foste mine, situri geologice și muzeul de mineralogie.

Drumeții wellness și prin pădure: Trasee axate pe aer curat de munte, păduri de molid, izvoare minerale și pachete „dormiți mai bine în Carpați”.

Servicii și microeconomie

Închiriere de biciclete/e-bike-uri, echipament de drumeție și ghiduri audio.

Mică cafenea / bistro și colț de produse locale (miere, gemuri, artizanat).

Scurte „ateliere de degustare” pentru turiști: introduceri de 2-3 ore în meșteșuguri, muzică sau interpretare a naturii.

Grupuri țintă

Excursioniști de o zi și turiști de mai multe zile în Maramureș.

Familii, grupuri mici, excursii organizate (interne și internaționale).

Vizitatori din Baia Mare și din regiunea extinsă care caută escapade de weekend în natură și cultură.

Frecvența de utilizare

Zilnic (în sezon): Punct de informații, cafenea, închirieri, tururi scurte.

Săptămânal / în weekend: Tururi ghidate mai lungi, ateliere.

C. Funcții de sprijin economic partajate

În ambele domenii, ANIMA oferă și:

Spații de coworking și incubare a micro-întreprinderilor pentru ghizi, artizani, lucrători digitali și operatori de ecoturism.

Evenimente de piață și târguri (târguri de artizanat, piețe de produse locale, activități legate de festivaluri) care activează curtea și împrejurimile.

Programe de formare și mentorat în domeniul ospitalității, ghidajului turistic, dezvoltării micilor afaceri și marketingului digital (în strânsă colaborare cu sectorul educațional).

Aceste funcții asigură că activitatea economică la ANIMA consolidează direct gestionarea mediului și învățarea continuă, în loc să concureze cu acestea.

3.1.4. Părți interesate cheie și parteneriate

Din perspectivă economică, succesul ANIMA depinde de un ecosistem interconectat, mai degrabă decât de un singur operator. Printre actorii cheie se numără:

Afaceri și producători locali

Pensiuni și hoteluri mici în Băiuț, Baia Mare și Maramureșul extins care oferă pachete de cazare pentru retreat-uri și excursii.

Producători locali de alimente și artizani (fermieri, apicultori, producători de brânzeturi, sculptori în lemn, producători de textile) care aprovizionează cafeneaua, colțul cu produse locale și piețele.

Ghizi turistici și furnizori de transport (ghizi locali, operatori de microbuze/taxiuri) care colaborează pentru excursii de patrimoniu, geologie și wellness.

Instituții educaționale și culturale

Școli și centre profesionale ai căror elevi se pot forma ca ghizi, lucrători în domeniul ospitalității sau operatori culturali.

Universități și institute de cercetare (de exemplu, centrul universitar Baia Mare, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, academii de artă și muzică) care utilizează ANIMA ca bază pentru școli de teren, rezidențe și programe de studiu.

Organizații culturale, consilii artistice și conservatoare care co-organizează cursuri de master, rezidențe și festivaluri.

Organizații de mediu și patrimoniu

ONG-uri de mediu și agenții silvice/pentru natură care co-proiectează ecotururi, trasee de wellness și conținut educațional despre păduri, biodiversitate și ape minerale.

Autoritățile responsabile cu patrimoniul și bisericile sunt implicate în bisericile de lemn și în circuitele patrimoniului satelor, asigurând fluxuri de vizitatori respectuoase și bine gestionate.

Autorități publice și agenții de dezvoltare

Autoritățile locale Băiuț și județul Maramureș sprijină infrastructura, autorizarea, promovarea și cofinanțarea.

Consilii regionale și naționale de turism / organizații de management al destinațiilor care integrează ANIMA în strategiile turistice mai ample din Maramureș și Carpați.

Societatea civilă și grupurile comunitare

Rogepa ca entitate regională

Asociații locale și grupuri informale (tineri, vârstnici, meșteri) care co-creează evenimente, târguri și componente de povestire în cadrul tururilor.

Rețelele diasporei contribuie la promovarea ofertelor ANIMA în străinătate și la atragerea participanților la retrageri și cursuri de master.

Aceste părți interesate ancorează împreună ANIMA în economia locală, conectând-o în același timp la circuitele regionale, naționale și internaționale de educație, cultură și ecoturism.

3.1.5. Impactul așteptat

Impact pe termen scurt (1–2 ani)

În primii ani de la redeschiderea ANIMA, viziunea economică se traduce în schimbări vizibile, concrete, în viața de zi cu zi a comunei Băiuț.

Este stabilit un prim calendar anual atent selecționat, cuprinzând 3-5 sesiuni de retreat și cursuri de master de mare valoare, care aduc grupuri mici de muzicieni, scriitori, artiști, ecologiști și studenți pentru a lucra intens în interiorul și în jurul clădirii.

În același timp, sunt lansate 2-3 produse pilot de tururi ghidate - cum ar fi biserici de lemn și circuite sate, excursii miniere și geologice și plimbări wellness prin pădure și izvoare - folosind ANIMA ca principal punct de plecare și sosire.

Aceste activități generează primele 3-5 locuri de muncă locale echivalent normă întreagă în coordonare, ghidare, servicii pentru vizitatori și roluri în cafenele/centre de vizitatori, plus oportunități cu jumătate de normă și sezoniere pentru șoferi, gazde și meșteri.

În această perioadă, ANIMA începe să acopere o parte substanțială din propriile costuri de funcționare (utilități, personal de bază, reparații minore) din venituri directe, iar o primă rețea de cel puțin 10 parteneri locali - pensiuni, producători de alimente, artizani și ghizi - își poate asocia în mod clar o parte din venituri cu vizitatorii motivați de ANIMA.

Impact pe termen lung (5–10 ani)

Pe o perspectivă mai lungă, ANIMA se transformă într-un centru financiar autonom, ale cărui fluxuri de venituri diversificate nu numai că asigură întreținerea clădirii, ci și finanțarea unui portofoliu în expansiune de programe comunitare și educaționale.

Băiuțul câștigă o reputație distinctă în Maramureș ca destinație de nișă pentru turismul cultural, științific și orientat spre wellness, care completează atracțiile mai faimoase ale regiunii, cum ar fi bisericile de lemn UNESCO, satele tradiționale și Cimitirul Vesel.

În această etapă, a apărut un ecosistem local de antreprenori verzi: ghizi certificați, gazde la familii, producători de artizanat, furnizori de activități în aer liber și microîntreprinderi din domenii creative și digitale care folosesc ANIMA ca bază profesională sau ca vitrină. Pentru tineri, acest ecosistem oferă o alternativă realistă la migrația permanentă, oferind o muncă semnificativă, orientată spre viitor, conectată la peisajul și cultura pe care le cunosc cel mai bine.

Modelul economic testat în cadrul ANIMA este documentat și adaptat la cel puțin o altă clădire de patrimoniu din regiunea extinsă, arătând cum un singur proiect pilot de succes poate inspira o regenerare rurală mai amplă.

3.1.6. Sustenabilitate și reziliență

Viziunea economică pentru ANIMA este concepută în mod deliberat astfel încât clădirea, economia locală și mediul înconjurător să se consolideze reciproc de-a lungul deceniilor, în loc să creeze un ciclu scurt de boom și bust.

În centrul său se află modelul de afaceri cu două fluxuri. Fluxul prosper, format din retreat-uri de înaltă valoare, cursuri de master și școli de teren, generează venituri relativ stabile, cu marjă de profit mai mare, din grupuri mici de vizitatori care vin special pentru învățare intensivă și muncă creativă într-un cadru carpatic unic. Acești oaspeți sunt atrași tocmai pentru că ANIMA este integrată într-un peisaj autentic de păduri, izvoare minerale, sate din lemn și viață rurală intactă, nu într-o stațiune turistică de masă.

Fluxul masiv de turism ecologic și de patrimoniu, tururi ghidate, închirieri, cafenele și vânzări de produse locale - aduce un flux mai larg de vizitatori și tranzacții mai mici și mai frecvente, legate de circuitele turistice existente în regiune și de tiparele de excursii de o zi.

Împreună, cele două fluxuri se echilibrează reciproc: atunci când unul este mai slab (de exemplu, mai puțini oaspeți internaționali într-un an dat), celălalt poate fi consolidat (turismul intern, programele locale de formare, evenimentele sezoniere), asigurând reziliența financiară de-a lungul anotimpurilor și al șocurilor.

În acest model, sustenabilitatea economică este inseparabilă de sustenabilitatea mediului. Fiecare sursă majoră de venit depinde de calitatea pe termen lung a ecosistemelor și patrimoniului local: aerul de munte curat, bogat în oxigen și pădurile de conifere pentru retrageri wellness și plimbări prin pădure; integritatea bisericilor de lemn și a arhitecturii satelor pentru tururi de patrimoniu; sănătatea izvoarelor, râurilor și solurilor pentru educație ecologică și învățare în aer liber; și caracterul conservat al ANIMA în sine ca o vitrină a bioconstrucțiilor. Aceasta înseamnă că supraexploatarea - tăierea pădurilor, construcțiile necontrolate sau activitățile poluante - ar submina direct baza economică a ANIMA.

Prin plasarea conservării ca fundament al generării de venituri, viziunea economică creează stimulente locale puternice pentru a proteja, mai degrabă decât a epuiza, bunurile naturale și culturale.

Reziliența se construiește și printr-o bază diversificată de competențe și cunoștințe, strâns legate de sectorul educațional. Formarea în domeniul ghidajului, ospitalității, marketingului digital, managementului întreprinderilor mici și construcțiilor ecologice asigură faptul că mai multe persoane - nu doar un operator - pot conduce și reînnoi activitățile ANIMA în timp.

Parteneriatele cu școli, centre vocaționale și universități înseamnă că noi grupuri de tineri și profesioniști trec prin ANIMA în fiecare an, aducând idei noi și menținând ofertele la zi cu piețele și tehnologiile în schimbare.

Atunci când condițiile externe se schimbă - noi reglementări, impacturi climatice sau tendințe turistice - această buclă constantă de învățare permite ANIMA să își adapteze programele: de exemplu, trecând de la cursuri de master internaționale la rețeau-uri de sănătate interne sau de la tururi miniere clasice la programe de studii mai ample de „regenerare și restaurare”.

În cele din urmă, modelul include rezerve financiare practice și mecanisme de guvernare. O parte din surplusul din fluxul de resurse bogate este destinat unui fond dedicat de întreținere și renovare, care acoperă întreținerea pe termen lung a clădirii, modernizări graduale (de exemplu, noi tehnologii energetice) și reparații de urgență. Acordurile clare cu municipalitatea și partenerii definesc modul în care veniturile sunt alocate între costurile de operare, programele comunitare și rezerve, reducând riscul unor decizii ad-hoc sau al unor schimbări politice care să submineze stabilitatea ANIMA.

Un organism de guvernare multipartit - care reunește actori economici, educaționali, de mediu, sociali și politici - analizează anual performanța financiară și poate ajusta prețurile, ofertele și prioritățile de investiții într-un mod transparent, asigurându-se că alegerile economice rămân aliniate cu echitatea socială și limitele de mediu pe termen lung.

3.1.7. Conexiunea cu alte elice

Viziunea economică pentru ANIMA funcționează doar dacă este profund interconectată cu celelalte elice; Venitul nu este un obiectiv izolat, ci motorul care alimentează educația, coeziunea socială, buna guvernare și grija pentru mediu.

Economie ⇄ Mediu

Modelul economic se bazează pe ecosisteme vii, mai degrabă decât pe extracție: plimbările prin pădure, retreat-urile de wellness, ecotururile și școlile de teren necesită păduri sănătoase de molid, aer curat de munte, izvoare minerale nepoluate și peisaje forestiere bine gestionate. Prin transformarea acestor calități naturale în propunerea de valoare centrală atât a cursurilor de apă bogate, cât și a cursurilor de apă masive, ANIMA creează un stimulent financiar direct pentru a proteja pădurile, apa, solul și biodiversitatea și pentru a adopta bioconstrucția și renovarea eficientă energetică a clădirii, ca o expoziție permanentă de învățare. În acest fel, fiecare euro câștigat prin activități bazate pe natură devine un argument pentru gestionarea mediului pe termen lung, mai degrabă decât pentru exploatarea pe termen scurt.

Economie ⇄ Educație

Fluxul abundenței este conceput intenționat ca o extensie a elicei educaționale: cursuri de meșteșuguri, retreat-uri și cursuri de teren în arte, ecologie, geologie, construcții ecologice și meșteșuguri sunt toate produse educaționale în primul rând, iar produse economice în al doilea rând. Universitățile, conservatoarele, școlile și centrele vocaționale folosesc ANIMA ca campus sau laborator temporar, plătind taxe care susțin clădirea, oferind în același timp studenților și profesioniștilor acces la învățare din lumea reală într-un context rural, post - minier.

În același timp, oferă învățare continuă la locul de muncă pentru ghizi locali, gazde și antreprenori, care își îmbunătățesc abilitățile lingvistice, abilitățile digitale și calitatea serviciilor ca parte a activității lor economice zilnice.

Această consolidare reciprocă asigură că creșterea economică merge mână în mână cu îmbunătățirea bazei de cunoștințe și competențe a comunității.

Economie ⇄ Societate

Din punct de vedere economic, ANIMA este concepută pentru a distribui pe scară largă beneficiile: prin prioritizarea angajărilor locale, a contractelor cu furnizorii din apropiere și a colaborării cu artizanii satelor, canalizează cheltuielile vizitatorilor către mai multe gospodării, mai degrabă decât către un singur operator.

Surplusul de venituri din activități de nivel superior este utilizat în mod explicit pentru a subvenționa utilizări comunitare incluzive - evenimente gratuite sau cu costuri reduse, programe pentru tineret sau întâlniri pentru vârstnici, astfel încât locuitorii care nu pot plăti prețurile integrale să aibă în continuare acces la clădire, la serviciile acestora și la valoarea sa simbolică.

Acest lucru ajută la reconstruirea încrederii, mândriei și a sentimentului de proprietate comună asupra clădirii, contracarând fragmentarea socială și pierderea încrederii care au urmat declinului mineritului.

Economie ⇄ Politică / Guvernare

Din punct de vedere al guvernării, un ANIMA robust din punct de vedere financiar întărește argumentele pentru parteneriatele public-comunitar-privat și pentru politicile care consideră patrimoniul și mediul ca active de dezvoltare, nu ca poveri.

Veniturile proprii stabile reduc presiunea pe termen lung asupra bugetelor publice locale, oferind în același timp capacitate de cofinanțare pentru viitoarele granturi (PNRR, PNDR, Orizont Europa, NEB etc.), facilitând sprijinirea de către autoritățile locale a unor proiecte ambițioase de regenerare. În schimb, o guvernare de sprijin - prin reguli clare, management transparent și acorduri pe termen lung privind proprietatea și rolurile - oferă antreprenorilor și educatorilor încrederea de a investi timp, reputație și resurse în programele ANIMA.

Astfel, viziunea economică depinde de o cultură de guvernare democratică și transparentă în Băiuț și o consolidează.

Economie ⇄ Mediu natural (bucula de feedback)

În cele din urmă, prin măsurarea și comunicarea explicită a numărului de locuri de muncă, întreprinderi și oportunități de învățare create datorită protejării mediului (nu în ciuda acestuia), ANIMA devine un exemplu local convingător al modului în care tranziția verde poate produce beneficii economice tangibile.

Indicatorii de monitorizare și exemplele de caz sunt împărtășite în dezbaterile regionale și naționale, influențând politici mai ample privind regenerarea rurală, tranzițiile către minerit și gestionarea peisajului.

3.1.8. Un mesaj cheie

ANIMA transformă o clădire de patrimoniu odinioară abandonată într-un motor rural autosustenabil, unde natura, cultura și învățarea generează mijloace de trai locale demne printr-un model dual de retreat-uri de înaltă valoare și ecoturism incluziv.

3.2. Sectorul educațional:

Centrul de învățare: Transformarea clădirii într-un „Laborator viu” pentru clădiri ecologice și patrimoniu.

Programe de bază: Instruire în meșteșuguri tradiționale, competențe digitale pentru seniori și „Școala Vieții”.

3.2.1. Declarația de viziune a sectorului

Viziunea noastră pentru clădirea ANIMA este ca aceasta să devină un centru de învățare transformator, care să onoreze rolul său istoric de școală de muzică, fiind în același timp pionier în abordări educaționale inovatoare pentru toate generațiile.

Prin ateliere practice de renovare a clădirilor ecologice și de conservare a patrimoniului local, ANIMA va servi drept un „laborator viu” unde cetățenii vor dobândi abilități practice pentru dezvoltarea comunitară durabilă.

Prin conectarea educației formale cu învățarea bazată pe comunitate, scopul nostru este de a oferi locuitorilor posibilitatea de a participa activ la regenerarea comunei Băiuț și de a-i face să aibă atașament și afecțiune pentru comunitatea lor.

3.2.2. Provocări și nevoi actuale

Provocări educaționale în Băiuț :

Migrația tinerilor: Tinerii pleacă în zonele urbane din cauza lipsei de căi educaționale și profesionale locale.

Deconectarea de patrimoniu: Generațiile mai tinere au un interes limitat față de istoria locală și meșteșugurile tradiționale.

Decalajul de competențe digitale: Comunitățile rurale se confruntă cu bariere în accesarea formării în competențe digitale și a resurselor de învățare online.

Lipsa spațiilor de învățare: Nicio unitate comunitară nu este potrivită pentru ateliere practice, activități de creație sau învățare colaborativă.

Cum reflectă starea actuală a clădirii aceste provocări:

Clădirea ANIMA abandonată, care a fost odată o școală de muzică funcțională, reflectă pierderea transferului de cunoștințe intergeneraționale și absența spațiilor accesibile unde rezidenții să își poată dezvolta abilități relevante pentru provocările cu care se confruntă.

3.2.3. Funcții propuse pentru clădirea restaurată

Funcții educaționale primare:

A. Dezvoltarea competențelor

Competențe de construcție și renovare: Instruire practică în meșteșuguri tradiționale (zidărie, tâmplărie, tencuială) combinate cu tehnici moderne de construcție ecologică

Economie circulară și managementul resurselor: Instruire privind reutilizarea materialelor, reducerea deșeurilor și designul durabil, deoarece există deja o bază solidă în comunitate pentru activitățile de reciclare.

Ateliere de alfabetizare digitală: În special pentru generația mai în vârstă, cursuri care vor demonstra abilități de bază de utilizare a computerului, instrumente online care le vor influența viața de zi cu zi.

B. Educație pentru patrimoniu

Programe de istorie locală: Expoziții interactive și sesiuni de povestiri despre patrimoniul minier al orașului Băiuț și ciclul de viață al clădirii (comunitatea minerilor → școală → abandon → reutilizare)

Învățare intergenerațională: Programe care pun în legătură vârstnicii (care împărtășesc amintiri și cunoștințe tradiționale) cu tinerii (care documentează și digitalizează poveștile)

Parteneriate școlare: Excursii și învățare bazată pe proiecte pentru școlile primare și secundare locale

C. Învățare pe tot parcursul vieții și educație comunitară

Ateliere „Școala Vieții”: Dezvoltare personală, cursuri de sănătate și wellness, educație financiară, parenting, cursuri de mindfulness

Schimb lingvistic și cultural: cursuri de limba română pentru refugiați, cursuri de limba engleză; programe de dialog intercultural cu toți membrii comunității.

Parteneriate universitare: Proiecte de cercetare, stagii de practică pentru studenți, lucrări de teren pentru teze despre sustenabilitatea rurală și patrimoniul minier

Grupuri țintă:

Primar: Copii de vârstă școlară, tineri cu vârste cuprinse între 16 și 30 de ani. Adulți și seniori din Băiuț și comunitățile învecinate. (formare profesională, competențe digitale), adulți (competențe de construcții ecologice, învățare pe tot parcursul vieții)

Secundar: Municipality, ONG-uri etc.

Frecvența de utilizare:

Zilnic: Programe extrașcolare, spații de studiu/coworking, învățare informală,

Săptămânal: Ateliere de seară, sesiuni de training în weekend, cursuri de limbi străine,

Sezonier: Tabere de vară, festivaluri anuale etc.

3.2.4. Părți interesate cheie și parteneriate

Parteneri principali în educație:

Școli locale (primare și secundare)

Furnizori de formare profesională

Școli de construcții și meserii care oferă certificări în construcții ecologice

Programe de formare în meșteșuguri tradiționale

Universități și instituții de cercetare

Parteneriat cu Centrul tehnic Universitar Nord din Baia Mare

Programe de arhitectură și conservare a patrimoniului folosind ANIMA ca studiu de caz (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca)

ONG-uri și societatea civilă

Rogepa pentru programe de dezvoltare a tinerilor și leadership

Asociațiile de conservare a patrimoniului

Comuna Băiuț

Pot recunoaște oficial instruirea în clădirea ANIMA

Municipalitatea poate integra, de asemenea, programele ANIMA în strategiile de dezvoltare locală.

3.2.5. Impactul așteptat

Impact pe termen scurt (1-2 ani):

Beneficii imediate după restaurare:

Peste 20 de locuitori locali cu vârsta peste 50 de ani instruiți în competențe digitale.

10-15 tineri angajați sau voluntari în cadrul operațiunilor și programelor ANIMA.

Programe extrașcolare care deservește 20-30 de copii săptămânal.

Acorduri de parteneriat semnate cu școli și universități.

Crearea unei expoziții care să documenteze istoria clădirii, cu 100 de vizitatori în fiecare an

Impact pe termen lung (5-10 ani):

Schimbări sustenabile pentru comunitate:

RePLICAREA modelului educațional ANIMA în alte foste comunități miniere din România și Europa

3.2.6. Sustenabilitate și reziliență

Programe de formare contra cost: Cursuri și dezvoltare profesională cu tarife accesibile pentru a genera venituri

Închiriere echipamente: Instrumente și spații de training, închiriere formații muzicale către organizații externe

3.2.7. Conexiunea cu alte elice

Educație ↔ Economie

Activitățile educaționale sprijină dezvoltarea economică prin formarea unei forțe de muncă calificate în sectoarele economiilor emergente, reducerea decalajelor de competențe și sprijinirea antreprenoriatului local, stimulând în același timp turismul local.

Educație ↔ Societate

Programele educaționale consolidează coeziunea socială prin crearea de spații de învățare incluzive, accesibile tuturor vârstelor, abilităților și mediilor.

Educație ↔ Politică/Guvernare

Inițiativele educaționale sprijină guvernarea participativă prin creșterea conștientizării civice, încurajarea implicării comunității în procesele decizionale și consolidarea colaborării dintre instituțiile, organizațiile locale și locuitori.

Educație ↔ Mediu

Programele educaționale promovează responsabilitatea față de mediu prin predarea practicilor sustenabile, a eficienței resurselor, a metodelor de construcție ecologice și a stilurilor de viață conștiente de climă, atât prin învățare teoretică, cât și prin experiență practică.

3.2.8. Un mesaj cheie

ANIMA transformă o clădire școlară uitată într-un loc vibrant, unde fiecare generație dobândește cunoștințele și abilitățile necesare pentru a construi o comunitate sustenabilă, rezistentă și mândră. Haideți să construim împreună!

3.2.9. Element vizual sau simbolic

Simbol: Arborele Cunoașterii

(generat cu Google Gemini cu unele modificări pe Canva)

3.3. Sectorul mass-media și cultură

Motorul narativ: Trecerea de la o poveste despre „declin” la una despre „regenerare”.

Producție culturală: Rezidențe artistice, teatru comunitar și laboratorul de povestiri digitale.

3.3.1. Declarația de viziune a sectorului

ANIMa – Construcție: Unde povestea, identitatea și imaginația modelează un viitor regenerativ

ANIMa –Building, bazată pe **media** și cultură, este de a transforma o clădire de patrimoniu restaurată într-un far cultural vizibil și un motor narativ care modelează modul în care Băiuț se vede pe sine – și cum este văzut de ceilalți.

ANIMa – Clădirea devine un spațiu în care expresia culturală, dialogul public și povestirea media converg pentru a crea un sens comun în jurul patrimoniului, ecologiei și regenerării rurale.

Prin integrarea capitalului social (încredere, participare, rețele) și a capitalului uman (creativitate, abilități artistice, competență de comunicare), ANIMa consolidează identitatea locală, poziționând în același timp Băiuțul în cadrul conversațiilor culturale regionale, naționale și europene — inclusiv inițiative precum Noul Bauhaus European.

În loc să fie doar un centru economic sau educațional, **ANIMa –Building** devine o platformă a imaginației și a vizibilității publice, transformând transformarea rurală într-o mișcare culturală.

3.3.2. Provocări și nevoi actuale

Provocări sociale și mediatice în Băiuț :

Nevoi

Nevoia de o narațiune pozitivă.

Zonele rurale post-miniere poartă adesea etichete externe de declin. Băiuț are nevoie de o nouă poveste - una care să pună în valoare creativitatea, inteligența ecologică, măiestria și inovația.

Nevoie de activare culturală.

Clădirile de patrimoniu riscă să devină monumente statice dacă nu sunt activate prin expoziții, spectacole, povestiri și producție artistică.

Nevoia de vizibilitate publică.

Fără o prezență puternică în mass-media — platforme digitale, documentație, povestiri — transformarea locală rămâne invizibilă dincolo de sat.

Nevoia de dialog intergenerațional.

Memoria, tradițiile și identitatea locală trebuie traduse în formate accesibile generațiilor tinere și publicului internațional.

Provocări

Capacitate media redusă: Expertiză locală limitată în comunicare, povestiri digitale, branding și programe culturale.

Discurs public fragmentat: Scăderea încrederii în instituții și spații limitate pentru un dialog civic structurat.

Emigrarea creatorilor.

Tinerii artiști, designeri și comunicatori părăsesc adesea zonele rurale din cauza lipsei de oportunități.

Marginalizarea culturală.

Cultura rurală este adesea percepută ca fiind periferică, mai degrabă decât inovatoare sau orientată spre viitor.

Cum reflectă starea actuală a clădirii aceste provocări:

În starea sa actuală, subutilizată și parțial deteriorată, **clădirea ANIMa** reflectă provocările mai ample ale activării culturale limitate, vizibilității slabe în mass-media, dialogului public fragmentat și absenței unei narațiuni puternice, orientate spre viitor pentru Băiuț — simbolizând nu doar neglijența fizică, ci și capitalul social și creativ nerealizat al comunității.

Restaurată și reactivată, însă, clădirea are potențialul de a deveni un far cultural și mediativ vibrant care amplifică vocile locale, reconstruiește identitatea comună și poziționează Băiuțul ca un exemplu inspirator de regenerare rurală aliniată cu valorile Noului Bauhaus European.

3.3.3. Funcții propuse pentru clădirea restaurată

Din perspectiva media și culturală, ANIMA Building funcționează ca un Centru Cultural-Narativ cu trei dimensiuni interconectate:

A. Producție culturală și programare artistică

Activități și servicii principale

Expoziții despre patrimoniul minier, ecologia pădurilor, arhitectura din lemn și viitorul rural

Rezidențe artistice axate pe peisaj, memorie, sustenabilitate și bioconstrucție

Teatru comunitar, seri de povestiri, spectacole muzicale

Proiecții de filme și festivaluri de documentare legate de mediu și regenerare

Demonstrații meșteșugărești și reinterpretări contemporane ale abilităților tradiționale

ANIMA – Clădirea acționează ca o scenă și un laborator, unde cultura nu este păstrată pasiv, ci reinterpretată continuu.

Grupuri țintă

Locuitori locali (tineri, vârstnici, familii)

Artiști și practicieni culturali regionali

Vizitarea unor creatori conectați la mediul educațional și economic

Rețele culturale naționale și internaționale

Frecvența de utilizare

Expoziții sau evenimente lunare

Festivaluri sezoniere

Cicluri de rezidențiat în curs de desfășurare

B. Media, comunicare și povestirea publică (Public Storytelling)

Activități și servicii principale

Laborator de povestiri digitale care documentează procesele locale de regenerare

Podcast sau serie video despre „Viața după minerit”

Campanii pe rețelele de socializare care leagă Băiuț de conversații europene mai ample

Documentația școlilor de teren, a retreat-urilor și a ecotururilor

Instruire în comunicare publică pentru tinerii din zonă

ANIMA – Building devine un generator de conținut, asigurându-se că transformarea este vizibilă și replicabilă.

Grupuri țintă

Rețelele diasporei

Parteneri europeni

Jurnaliști și cercetători

Tinerii din mediul rural interesați de media digitală

Frecvența de utilizare

Prezență online continuă

Campanii tematice trimestriale

Rapoarte anuale privind impactul poveștilor de impact

C. Dialog public și cultură civică

Activități și servicii principale

Discuții la nivel de primărie despre gestionarea pădurilor, protejarea patrimoniului și viitorul rural

Evenimente de dialog intergenerațional („memoria întâlnește viitorul”)

Ateliere de design participativ aliniate la principiile sustenabilității

Dezbateri publice legate de inițiative regionale și europene

Clădirea ANIMA funcționează ca un spațiu civic sigur unde diferite perspective se întâlnesc constructiv.

Grupuri țintă:

Primar: Copii de vârstă școlară, tineri cu vârsta cuprinsă între 16 și 30 de ani. Adulți și seniori din Băiuț și comunitățile învecinate. (formare profesională, competențe digitale), adulți (schimb de experiențe și competențe, învățare pe tot parcursul vieții)

Secundar: Municipality, ONG-uri,

Frecvența de utilizare:

Zilnic: Programe extrașcolare / de seară, spații de coworking/studiu, evenimente de discuții,

Săptămânal: Ateliere de seară, sesiuni de instruire în weekend, comunități tematice,

Sezonier: Tabere de vară, festivaluri anuale etc.

3.3.4. Părți interesate cheie și parteneriate

Actori culturali și artistici:

Artiști, muzicieni, scriitori regionali

ONG-uri culturale și consilii artistice

Rețele creative românești și europene

Vă rugăm să adăugați ce școli specifice pot ajuta la diseminarea viziunii.

Parteneri media:

Presa regională și platformele online

Regizori de documentare

Comunicarea departamentelor universităților

Instituții de învățământ

Școlile contribuie la proiecte de povestire pentru tineri

Universitățile integrează documentația culturală în programele de învățământ

Societatea Civilă

De exemplu, Rogepa ca ancoră regională

Asociații locale și grupuri culturale informale

Ambasadorii diasporei promovează ANIMA în străinătate

3.3.5. Impactul așteptat

Impact pe termen scurt (1-2 ani):

Beneficii imediate după restaurare:

Stabilirea unui calendar cultural vizibil

Lansarea unei platforme digitale de povestiri

3–4 dezbateri publice anual

Implicarea tinerilor în producția media

Percepție îmbunătățită asupra ANIMa – Clădirea ca spațiu civic comun

Mândria locală crește pe măsură ce locuitorii își văd poveștile documentate profesional și apreciate public.

Impact pe termen lung (5-10 ani):

Schimbări pentru comunitate:

Băiuț devine cunoscut ca un sat de regenerare culturală în Maramureș

Program stabil de rezidență artistică

Contribuție recunoscută la dezbaterile europene privind inovarea rurală

Arhivă digitală puternică care documentează tranziția ecologică și socială

Apariția profesioniștilor creativi locali (ghizi, designeri, creatori media)

ANIMa – Clădirea se transformă într-un far narativ regional.

3.3.6. Sustenabilitate și reziliență

Sustenabilitatea culturală la Clădirea ANIMa rămâne pe:

Integrare continuă cu fluxurile economice și educaționale

Finanțare hibridă (evenimente cu bilete, granturi culturale, parteneriate)

Consolidarea capacităților tinerilor în comunicare și managementul evenimentelor

Evaluare publică anuală a relevanței și incluziunii culturale

Prin producerea și împărtășirea constantă a poveștilor despre protecția ecologică, restaurarea patrimoniului și învățare, ANIMa –Building consolidează legitimitatea pe termen lung a întregului său model de regenerare.

3.3.7. Conexiunea cu alte elice

Media și Cultură ⇌ Mediu

Gestionarea mediului capătă o semnificație culturală prin expoziții, povestiri și interpretări artistice ale pădurilor, izvoarelor minerale și arhitecturii din lemn. Natura nu este doar protejată - este narată și valoroasă din punct de vedere emoțional.

Media și Cultură ⇌ Educație

Programele educaționale generează conținut, cercetare și producție creativă. Studenții își documentează munca de teren, expozițiile interpretează rezultatele cercetărilor, iar practica artistică devine o metodă de învățare.

Media și Cultură ⇌ Economie

Vizibilitatea culturală consolidează turismul, atractivitatea locurilor de retragere și identitatea mărcii. Povestirea de înaltă calitate crește valoarea percepută și acoperirea internațională.

Media și Cultură ⇌ Politică/Guvernare

Comunicarea transparentă, dezbaterile publice și procesul decizional documentat consolidează încrederea democratică. ANIMa – Building devine un mediator între instituții și cetățeni.

3.3.8. Un mesaj cheie

ANIMa – Building transformă o clădire de patrimoniu restaurată într-un motor cultural și narativ, unde creativitatea, dialogul și vizibilitatea media transformă regenerarea rurală într-o poveste publică comună – cu rădăcini locale și rezonanță europeană. Haideți să construim împreună!

3.3.9. Element vizual sau simbolic

3.4. Sectorul Mediului Natural:

Poarta către peisaje: Reconectarea comunității cu păduri, ciuperci și izvoare minerale.

Inovație: Utilizarea durabilă a lemnului, bioconstrucție și educație în domeniul încălzirii pe bază de peleți.

3.4.1. Declarația de viziune a sectorului

Viziunea noastră pentru clădirea ANIMa este ca aceasta să devină un punct de referință pentru reconectarea comunității din Băiuț cu mediul natural înconjurător, poziționând clădirea restaurată ca o poartă de acces către peisajele locale, cunoștințele ecologice și gestionarea durabilă a resurselor. Întrădăcinată în principiile bioconstrucției, reabilitarea clădirii în sine va acționa ca o demonstrație tangibilă a modului în care materialele tradiționale și practicile ecologice contemporane pot coexista.

ANIMa este imaginat ca un loc unde elementele naturale ale teritoriului sunt vizibile, înțelese și valorizate. Prin resurse interpretative, cartografiere teritorială și cunoștințe partajate, clădirea va ajuta locuitorii și vizitatorii să descopere pădurile locale, peisajele, ciupercile și alte bunuri naturale, consolidând conștientizarea colectivă a bogăției ecologice a zonei. Aceste cunoștințe vor fi activate prin activități sezoniere și inițiative conduse de comunitate, cum ar fi plimbări prin păduri, cules ciuperci și zile de cunoaștere a ciupercilor și ateliere de observare a naturii, permițând ca învățarea ecologică să fie strâns legată de experiența trăită.

Clădirea restaurată va funcționa și ca punct de plecare pentru trasee sănătoase și bazate pe natură, încurajând activitățile în aer liber și contactul zilnic cu peisajul. Aceste trasee vor fi concepute ca experiențe incluzive și accesibile care conectează ANIMa cu situri naturale cheie, consolidând rolul clădirii ca conector între mediul construit și ecosistemele înconjurătoare, promovând în același timp bunăstarea, mobilitatea lentă și grija pentru teritoriu.

Se va pune un accent deosebit pe lemn ca resursă materială și culturală centrală. Prin încurajarea colaborării cu meșterii locali și artizanii tradiționali, ANIMa va evidenția legăturile dintre gestionarea durabilă a pădurilor, practicile tradiționale de prelucrare a lemnului și utilizările contemporane ale lemnului. Activități practice și demonstrații vor explora întregul ciclu al lemnului, de la gestionarea responsabilă a pădurilor până la construcții și meșteșuguri, consolidând valoarea resurselor și abilităților locale.

Dincolo de clădirea în sine, viziunea include recuperarea și îmbunătățirea ecologică a împrejurimilor sale imediate. Spațiile exterioare vor fi restaurate ca zone de învățare și întâlnire, susținând biodiversitatea și oferind oportunități pentru educație ecologică, întâlniri informale și administrare condusă de comunitate. Prin parteneriate cu școli locale, organizații de mediu și grupuri civice, ANIMa va promova inițiative de îngrijire teritorială pe termen lung, poziționând clădirea ca un catalizator pentru responsabilitatea colectivă față de mediul natural.

În cele din urmă, această viziune aduce beneficii întregii comunități prin transformarea ANIMa într-un spațiu comun unde natura, cultura și sustenabilitatea se intersectează. Prin restaurarea atât a clădirii, cât și a contextului său peisagistic, proiectul contribuie la regenerarea mediului, consolidează identitatea locală și consolidează sentimentul de atașament, afecțiune și implicare activă a locuitorilor față de teritoriul lor.

3.4.2. Provocări și nevoi actuale

Băiuț se confruntă cu provocări importante de mediu legate de trecutul său minier și de o pierdere treptată a legăturii dintre comunitate și mediul natural. Solurile contaminate și zonele degradate sunt încă prezente în regiune, afectând ecosistemele și limitând potențialul peisajului. În același timp, multe dintre valorile naturale ale zonei rămân subrecunoscute și subutilizate.

Regiunea are resurse ecologice semnificative, cum ar fi păduri mature, peisaje diverse, ape medicinale, aer curat și o biodiversitate bogată. Cu toate acestea, aceste resurse nu sunt suficient valorificate sau promovate și există puține spații unde oamenii pot învăța despre ele sau pot interacționa cu natura într-un mod activ. Această lipsă de conștientizare reduce oportunitățile de educație ecologică, mândrie locală și dezvoltare durabilă.

O altă provocare cheie este puternica dependență istorică de minerit. Pe măsură ce activitatea minieră scade, este nevoie să se dezvolte noi modele economice care nu sunt extractive și care pot crea oportunități locale. Turismul responsabil și activitățile bazate pe natură ar putea juca un rol important, dar necesită spații comune pentru coordonare, învățare și experimentare.

Există, de asemenea, o nevoie tot mai mare de a reconecta oamenii cu natura, în special generațiile mai tinere. Fără locuri accesibile pentru învățare despre mediu, activități în aer liber și schimburi intergeneraționale, natura riscă să fie percepută ca fiind distantă sau irelevantă pentru viața de zi cu zi.

Cum reflectă starea actuală a clădirii aceste provocări:

Reabilitarea clădirii ANIMA oferă o oportunitate de a răspunde direct acestor nevoi de mediu. Prin bioconstrucție și renovare eficientă energetic, clădirea poate deveni un exemplu practic de practici de construcție sustenabile într-un context post-minier. Ca spațiu comunitar, aceasta poate sprijini educația de mediu, poate promova cunoștințele despre resursele naturale locale și poate servi drept punct de plecare pentru activități bazate pe natură și inițiative de turism responsabil. Prin reconectarea oamenilor cu peisajul și oferirea unui loc comun pentru învățare și colaborare, clădirea restaurată poate contribui la schimbarea comunei Băiuț printr-o relație mai regenerativă cu mediul și un viitor local mai durabil.

3.4.3. Funcții propuse pentru clădirea restaurată

Din perspectiva sectorului mediului natural, clădirea ANIMA restaurată este concepută ca un centru multifuncțional care conectează oamenii, natura și dezvoltarea locală durabilă. Utilizările sale combină educația de mediu, activitățile bazate pe natură, cercetarea și inovarea, răspunzând nevoilor atât ale comunității locale, cât și ale vizitatorilor pe tot parcursul anului.

Centru de Trasee Naturale și Activități în Aer Liber

Una dintre funcțiile principale ale clădirii va fi aceea de a servi drept punct de plecare pentru trasee naturale și activități în aer liber. ANIMA va găzdui servicii legate de descoperirea peisajelor înconjurătoare, inclusiv închiriere de biciclete, rachete de zăpadă și bețe de mers pe jos, precum și informații și coordonare cu ghizi naturali locali. Aceste activități vor încuraja stilurile de viață sănătoase și contactul regulat cu natura, sprijinind în același timp ocuparea forței de muncă locale, legate de turismul responsabil. Această funcție va servi în principal populației locale, rezidenților din a doua reședință și turiștilor care călătoresc în natură, cu intensitate sezonieră în timpul iernii și verii și cu o activitate sporită în primăvară și toamnă.

Acțiuni:

Punct de plecare pentru drumeții, ciclism și trasee cu rachete de zăpadă

Închiriere biciclete, rachete de zăpadă și bețe de mers

Punct de informare despre peisajele locale și traseele naturale

Coordonarea cu ghizii naturaliști locali

Programe sezoniere în aer liber (concentrare pe iarnă și vară)

Activități pentru locuitorii locali, utilizatorii de locuințe secundare și turiștii în natură

Descoperirea Patrimoniului Natural și Cultural

O altă funcție cheie a clădirii va fi descoperirea și interpretarea patrimoniului natural și cultural. ANIMA va oferi expoziții permanente și temporare care vor prezenta peisaje locale, specii, păduri și cunoștințe tradiționale prin hărți, panouri, povești și instrumente interactive. Expozițiile rotative și afișările tematice vor permite conținutului să evolueze în timp și să răspundă intereselor sezoniere și comunitare. Acest spațiu va fi folosit zilnic de către rezidenți și vizitatori, găzduind totodată activități punctuale și programate, cum ar fi discuții, prezentări și întâlniri academice.

Acțiuni:

Expoziții permanente despre peisaje, păduri și specii

Expoziții tematice temporare și rotative

Hărți, panouri, povești și instrumente interactive de interpretare

Programe privind cunoștințele ecologice tradiționale

Discuții, prezentări și întâlniri academice

Utilizare zilnică cu activități sezoniere și programate

Inovație de mediu și cunoștințe tradiționale

Clădirea va funcționa și ca un **spațiu pentru studiu, inovare și schimb de cunoștințe**, axat pe relația dintre meșteșugurile locale, practicile tradiționale și conservarea naturii. Se va acorda o atenție deosebită modului în care meșteșugurile locale și tradițiile legate de pădure contribuie la gestionarea durabilă a pădurilor și la grija pentru mediu. Subiecte precum utilizarea lemnului, sistemele de încălzire pe bază de peleți ca alternative la cărbune și noile soluții energetice ecologice vor fi explorate prin ateliere, demonstrații și cercetare aplicată.

Acțiuni:

Ateliere despre meșteșuguri locale și conservarea naturii

Practici de gestionare durabilă a pădurilor

Demonstrații de utilizare a lemnului și meșteșuguri tradiționale

Instruire privind încălzirea peștelor și soluțiile de energie alternativă

Cercetare aplicată și proiecte pilot de mediu

Spații de coworking, cercetare și colaborare

Pentru a sprijini aceste activități, ANIMA va include spații multifuncționale flexibile și zone de lucru comune. Spațiile vor funcționa ca **spații de coworking și colaborare pentru afaceri locale, noi antreprenori, cercetători și studenți**. Parteneriatele cu universități din Cluj și Baia Mare vor permite clădirii să găzduiască proiecte de cercetare, vizite de studiu și inițiative de inovare legate de regenerarea mediului, peisajele post-miniere și sustenabilitatea rurală.

Acțiuni:

Spații de lucru comune pentru afaceri și antreprenori locali

Spații de coworking pentru studenți și cercetători

Spații de întâlnire și studiu pentru proiecte de mediu

Parteneriate universitare (Cluj și Baia Mare)

Proiecte de cercetare privind peisajele post-miniere și sustenabilitatea rurală

Grupuri țintă:

Primar: Populația locală din Băiuț (copii, tineri 16-30 de ani, adulți, seniori), locuitori ai unor reședințe secundare, meșteri locali, lucrători silvici și ghizi naturali.

Secundar: Turiști iubitori de natură, cercetători și cadre universitare, antreprenori locali, municipalități, ONG-uri și universități.

Frecvența de utilizare:

Zilnic: Punct de informare pentru trasee naturale, expoziții, activități de laborator cetățenesc dedicat naturii, spații de coworking și studiu și utilizare comunitară informală.

Săptămânal: Trasee ghidate, ateliere, sesiuni de știință cetățenească, programe de instruire, discuții academice și întâlniri comunitare.

Sezonier: Activități în natură de vară și de iarnă, tabere, programe turistice, festivaluri și sejururi de cercetare, cu o intensitate mai mare în timpul sezoanelor de vârf.

3.4.4. Părți cheie interesate și parteneriate

Locuitorii locali și membrii comunității

Locuitorii din Băiuț, deținători cheie ai cunoștințelor despre teritoriu, păduri, peisaje și tradiții

Bătrânii și practicienii locali contribuie cu cunoștințe ecologice tradiționale

Familii și tineri care participă la educație ecologică și activități bazate pe natură

Locuitori din reședințe secundare care susțin activități sezoniere și inițiative locale

Afaceri locale, meșteri și artizani

Meșteri locali care lucrează cu lemn și materiale tradiționale

Afaceri legate de silvicultură care promovează gestionarea durabilă a pădurilor

Întreprinderi mici legate de turismul bazat pe natură și serviciile în aer liber

Cooperative și afaceri verzi emergente care utilizează ANIMA ca spațiu de lucru și punct de întâlnire

Ghizi ai naturii și deținătorii de cunoștințe teritoriale

Ghizi locali specializați în drumeții, ciclism și activități sezoniere

Experți în ciuperci și interpreți ai naturii

Experți locali în ape medicinale, păduri și peisaje

Contribuitori la trasee ghidate, programe de interpretare și inițiative de știință cetățenească

Furnizori de formare profesională

Școli de construcții și meserii care oferă certificări în construcții ecologice și bioconstrucții

Programe de formare în meșteșuguri tradiționale legate de prelucrarea lemnului, tâmplărie și abilități legate de silvicultură

Furnizori de training de mediu axați pe restaurarea ecologică și gestionarea durabilă a terenurilor

Școli (Primare și Secundare)

Școli primare și secundare locale din Băiuț și comunitățile învecinate

Școli care utilizează ANIMA pentru excursii, învățare în aer liber și ateliere de mediu

Parteneri educaționali care contribuie la diseminarea conștientizării mediului și a valorilor bazate pe natură

Universități și instituții de cercetare

Parteneriat cu Centrul Universitar Nord din Baia Mare pentru studii de mediu, silvicultură și cercetare teritorială

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca pentru studii de caz în domeniul arhitecturii, conservării patrimoniului și construcțiilor durabile

Universități și centre de cercetare axate pe silvicultură, științe ale mediului, dezvoltare rurală și peisaje post-miniere

Stagii de practică pentru studenți, proiecte de teză și cercetări aplicate găzduite la ANIMA

ONG-uri și organizații ale societății civile

Rogepa pentru implicarea tinerilor, leadership și programe de dezvoltare comunitară

Asociațiile de conservare a patrimoniului care lucrează pentru valorile culturale și peisagistice

ONG-uri de mediu axate pe biodiversitate, protecția pădurilor și educație ecologică

Asociații care promovează turismul responsabil și inițiativele comunitare

Comuna Băiuț

Recunoașterea formală a activităților de formare și educaționale găzduite în clădirea ANIMA

Integrarea programelor ANIMA în strategiile locale de mediu și dezvoltare

Sprijin pentru parteneriate cu școli, ONG-uri și instituții regionale

Facilitarea eliberării permiselor, a comunicării publice și a guvernancei pe termen lung

Autorități regionale și guvernamentale

Autoritățile la nivel județean sprijină regenerarea mediului și strategiile de turism

Agențiile regionale responsabile pentru silvicultură, mediu și dezvoltare rurală

Programe publice și organisme de finanțare aliniate cu regenerarea post-minieră și tranziția verde

3.4.5. Impactul așteptat

Impact pe termen scurt (1-2 ani):

În primii ani după restaurare, clădirea ANIMA va genera beneficii imediate și vizibile atât pentru comunitatea locală, cât și pentru vizitatori. Reabilitarea clădirii în sine, bazată pe principii de bioconstrucție și eficiență energetică, va servi drept exemplu concret de renovare durabilă într-un context post-minier. Acest lucru va crește gradul de conștientizare a practicilor de construcție responsabile față de mediu și va demonstra fezabilitatea acestora la scară locală.

ANIMA va deveni rapid un punct de referință activ pentru activități bazate pe natură și educație ecologică. Deschiderea de expoziții, servicii de informare și punctul de plecare pentru trasee naturale va consolida legătura zilnică a locuitorilor cu peisajul înconjurător. Ghizi locali, meșteșugarii și micile afaceri vor beneficia de noi oportunități legate de activități în aer liber, ateliere și servicii de turism responsabil.

Pe termen scurt, clădirea va sprijini, de asemenea, schimbul de cunoștințe și învățarea. Inițiativele științifice cetățenești, vizitele școlare și colaborările cu universitățile vor activa spațiul ca loc pentru observare, cercetare și învățare comună despre mediu. Aceste activități vor contribui la un sentiment reînnoit de mândrie față de resursele naturale locale și vor ajuta la reconstruirea încrederii în valoarea teritoriului.

Indicatori:

Numărul de vizitatori ai clădirii ANIMA pe an

1.200–1.800 vizitatori/an (rezidenți locali, grupuri școlare, rezidenți ai unei a doua reședințe și primii turiști, natură)

Numărul de activități bazate pe natură organizate pe an

40–60 activități/an (trasee ghidate, ateliere, expoziții, sesiuni de știință cetățenească, discuții)

Numărul de actori locali implicați activ

20–30 actori locali (ghizi, meșteri, profesori, ONG-uri, personal municipal, experți locali)

Numărul de activități școlare și universitare găzduite

15–25 activități/an (excursii, ateliere, vizite de cercetare, proiecte studentești)

Suprafață restaurată sau activată cu soluții sustenabile

100–300 m² de clădire + spații exterioare imediate (clădire renovată, spații mici de învățare și întâlnire în aer liber)

Impact pe termen lung (5-10 ani):

Pe termen lung, se așteaptă ca proiectul ANIMA să contribuie la schimbări mai profunde și mai sustenabile în relația comunei Băiuț cu mediul său natural. Clădirea își va consolida rolul de centru permanent pentru educație de mediu, inovare și gestionare condusă de comunitate, sprijinind o schimbare culturală de la modelele extractive către practici regenerative și bazate pe natură.

Utilizarea continuă a ANIMA ca spațiu pentru formare, cercetare și antreprenariat va contribui la diversificarea economiei locale. Noi activități legate de silvicultura durabilă, turismul responsabil, serviciile de mediu și inovația verde vor crea oportunități stabile pentru ocuparea forței de muncă și dezvoltare locală. Această diversificare va reduce dependența de discursurile legate de minerit și va consolida reziliența economică.

Pe termen lung, integrarea monitorizării mediului, a educației și a îngrijirii teritoriale va sprijini ecosisteme mai sănătoase și o calitate îmbunătățită a peisajului. Parteneriatele solide cu școli, universități, ONG-uri și autorități publice vor asigura continuitatea transferului de cunoștințe și impactul pe termen lung. Drept urmare, ANIMA va contribui la o atașare mai puternică la comunitate, la implicarea intergenerațională și la o responsabilitate comună pentru îngrijirea și regenerarea mediului natural din Băiuț.

Indicatori:

Numărul de locuri de muncă stabile sau activități generatoare de venituri sprijinite

8–15 locuri de muncă susținute sau surse regulate de venit (ghizi locali, instructori, servicii turistice, antreprenori ecologici)

Numărul de parteneriate pe termen lung stabilite

10–15 parteneriate formale (universități, ONG-uri, autorități publice, furnizori de formare)

Suprafață de teren monitorizată sau restaurată prin programe

50–120 hectare (păduri, sisteme de apă, zone post-exploatare sau peisagistice implicate în monitorizare sau administrare)

Numărul anual de participanți la activități de turism responsabil și învățare

2.500–4.000 participanți/an (Vizitatori care participă la trasee, ateliere, expoziții, programe educaționale)

Adoptarea unor practici alternative și cu impact redus

25–40 de gospodării sau entități locale care adoptă alternative (încălzire cu peleți, utilizare durabilă a lemnului, participarea la gestionarea pădurilor sau programe de mediu)

3.4.6. Sustenabilitate și reziliență

Viziunea pentru ANIMA contribuie la sustenabilitatea pe termen lung atât a clădirii, cât și a comunității, prin combinarea unor surse de venit diverse, a unor utilizări adaptabile și a unor parteneriate solide. Acest model mixt asigură că clădirea rămâne activă, viabilă financiar și relevantă din punct de vedere social în timp, continuând în același timp să răspundă provocărilor de mediu și nevoilor locale în schimbare.

Întreținerea clădirii va fi susținută printr-un model economic hibrid. Veniturile generate din închirierea de echipamente pentru trasee în natură, activități ghidate și închirierea de spații multifuncționale vor contribui la acoperirea costurilor operaționale și de întreținere. În același timp, menținerea gratuită a expozițiilor asigură accesibilitatea pentru comunitatea locală și consolidează rolul ANIMA ca spațiu public și incluziv. Fluxuri suplimentare de venituri, cum ar fi o mică taxă turistică legată de activități ghidate sau programe sezoniere, vor ajuta la reinvestirea directă a beneficiilor turismului în îngrijirea clădirii și a mediului înconjurător.

Sustenabilitatea pe termen lung va fi, de asemenea, consolidată printr-o colaborare stabilă cu universități și instituții guvernamentale. Proiectele de cercetare, munca academică pe teren și programele publice vor oferi finanțare recurentă și vor asigura utilizarea continuă a clădirii pe tot parcursul anului. Aceste parteneriate permit ANIMA să își adapteze activitățile la teme emergente, cum ar fi adaptarea la schimbările climatice, regenerarea post-minieră sau gestionarea durabilă a pădurilor, asigurând relevanța acesteia în timp.

Dintr-o perspectivă a rezilienței, ANIMA este conceput pentru a răspunde schimbărilor sociale, economice și de mediu. Prin sprijinirea ghizilor locali, a meșterilor și a antreprenorilor ecologici, proiectul contribuie la diversificarea economică și

reduce dependența de un singur sector. Activitățile adaptabile sezonier, cum ar fi traseele naturale de iarnă și de vară, permit clădirii să rămână activă în ciuda fluctuațiilor turismului sau a condițiilor climatice.

Din punct de vedere ecologic, accentul pus pe bioconstrucții, consum redus de energie și practici durabile bazate pe păduri reduce costurile operaționale pe termen lung și impactul asupra mediului. Din punct de vedere social, combinația dintre accesul liber, activitățile conduse de comunitate și învățarea intergenerațională consolidează asumarea responsabilității locale și responsabilitatea colectivă. Împreună, aceste elemente poziționează ANIMA ca un atu rezistent, adaptabil și sustenabil pentru Băiuț și mediul său natural pe termen lung.

3.4.7. Conexiunea cu alte elice

Mediu natural ⇄ Educație

Sectorul Mediului Natural consolidează dimensiunea educațională a ANIMA prin transformarea peisajului înconjurător într-o sală de clasă vie. Traseele naturale, activitățile de știință cetățenească și programele de interpretare a patrimoniului oferă oportunități de învățare practică pentru școli, familii și universități. Monitorizarea mediului, cunoștințele ecologice tradiționale și practicile de bioconstrucție conectează educația formală cu învățarea experiențială și bazată pe loc, consolidând transferul de cunoștințe intergeneraționale și învățarea pe tot parcursul vieții.

Mediu natural ⇄ Economie

Activitățile de mediu sunt direct legate de diversificarea economică locală. Turismul bazat pe natură, serviciile de ghidare, închirierea de echipamente și programele de antreprenariat ecologic generează venituri, promovând în același timp utilizarea responsabilă a resurselor naturale. Valorificarea pădurilor, a meșteșugurilor tradiționale și a soluțiilor energetice durabile creează noi căi economice care depășesc modelele extractive, consolidând reziliența economică pe termen lung.

Mediu natural ⇄ Guvernanță

Sectorul Mediului Natural sprijină guvernanța prin furnizarea de instrumente concrete pentru planificarea teritorială și managementul mediului. Datele generate prin intermediul științei cetățenești și al parteneriatelor de cercetare pot fundamenta strategiile municipale și regionale legate de silvicultură, turism și regenerare post-minieră. Colaborarea cu autoritățile locale asigură că programele de mediu găzduite la ANIMA sunt aliniate cu politicile publice și contribuie la luarea deciziilor comune și la gestionarea pe termen lung.

Mediu natural ⇄ Societate și comunitate civilă

Prin oferirea de acces gratuit la expoziții, activități incluzive în aer liber și programe conduse de comunitate, sectorul Mediului Natural consolidează coeziunea socială și un sentiment comun de responsabilitate față de teritoriu. Locuitorii, utilizatorii de locuințe secundare și vizitatorii sunt implicați activ în îngrijirea peisajelor și a resurselor naturale, consolidând atașamentul față de comunitate, bunăstarea și implicarea intergenerațională.

3.4.8. Un mesaj cheie

ANIMA reimaginează o fostă clădire din epoca mineritului ca un centru viu unde natura, cunoașterea și comunitatea se întâlnesc pentru a regenera peisaje, a crea mijloace de trai durabile și a consolida atașamentul pe termen lung față de teritoriul orașului Băiuț.

3.4.9. Element vizual sau simbolic

3.5. Sectorul politic și de guvernare:

Coloana vertebrală instituțională: Utilizarea clădirii pentru participare democratică, ședințe deschise ale consiliului și co-creare de proiecte UE.

Dezvoltarea leadershipului: Competențe civice pentru tineri și formare pentru oficialii aleși.

3.5.1. Declarația de viziune a sectorului

Dintr-o perspectivă politică și de politici publice, clădirea ANIMA ar trebui să funcționeze ca un bun civic emblematic, aliniat cu principiile Noului **Bauhaus European** - sustenabilitate, estetică și incluziune.

Ar trebui să servească drept centru comunitar multifuncțional, care să găzduiască evenimente culturale, consultări publice, programe educaționale și inițiative de inovare socială, consolidând astfel participarea democratică și identitatea locală.

Principalii beneficiari sunt locuitorii din Băiuț — în special tinerii, antreprenorii, actorii culturali și grupurile vulnerabile — care au acces la spațiu comun, cunoștințe și oportunități.

Prin activarea infrastructurii de patrimoniu subutilizate, sectorul public adaugă valoare prin regenerare urbană, coeziune socială și reziliență socio-economică pe termen lung.

3.5.2. Provocări și nevoi actuale

Băiuț se confruntă cu vulnerabilități structurale specifice comunităților rurale post-miniere: declin demografic, emigrarea tinerilor, îmbătrânirea populației și diversificare economică limitată.

Aceste tendințe slăbesc participarea civică, deoarece mai puțini locuitori activi se implică în consultări publice, inițiative comunitare sau procese de guvernanță locală.

Serviciile publice sunt disponibile, dar fragmentate, și nu există un spațiu civic multifuncțional capabil să găzduiască dialog, instruire, evenimente culturale și interacțiune instituțională sub un singur acoperiș.

Starea deteriorată a clădirii istorice reflectă mai mult decât o simplă degradare fizică - simbolizează patrimoniul public subutilizat și o oportunitate ratată pentru o conducere strategică a comunității.

Atunci când o clădire emblematică rămâne inactivă, aceasta întărește percepția de stagnare și capacitate instituțională limitată. Lipsa reutilizării adaptive înseamnă, de asemenea, costuri de întreținere pe termen lung mai mari și ineficiență energetică continuă, punând presiune pe bugetele municipale care sunt deja constrânse.

Încrederea civică este afectată și mai mult de mecanismele structurate limitate pentru o guvernare participativă. Fără un spațiu democratic vizibil și accesibil, dialogul dintre autorități, societatea civilă, antreprenori și locuitori rămâne sporadic și informal. Acest lucru reduce transparența, slăbește capacitatea colectivă de rezolvare a problemelor și încetinește planificarea strategică.

În același timp, tranzițiile de mediu și economice necesită noi competențe, parteneriate și modele de guvernanță care în prezent nu au o ancoră fizică și instituțională. În acest context, absența unui centru civic central, eficient din punct de vedere energetic și multifuncțional limitează în mod direct capacitatea orașului Băiuț de a coordona regenerarea, de a atrage finanțare externă și de a construi reziliență pe termen lung.

3.5.3. Funcții propuse pentru clădirea restaurată

Din punct de vedere al guvernării, clădirea restaurată ar trebui să funcționeze ca un **Centru Civic, Strategic și de Regenerare**, servind simultan ca platformă instituțională, forum democratic și centru de coordonare pentru tranziția pe

termen lung a comunei Băiuț. Ar trebui să ancoraze dimensiunea politică a ANIMA prin integrarea luării deciziilor, consultării, experimentării politicilor și coordonării inter-helix sub un singur acoperiș.

Funcții de guvernanță de bază

Participare democratică și transparentă

Consultări publice privind strategiile de dezvoltare locală

Sesiuni de bugetare participativă și forumuri cu propuneri cetățenești

Ședințele deschise ale Consiliului Local transmise în direct sau găzduite la fața locului

Sesiuni publice de raportare privind indicatorii de performanță locală

Forumuri de mediere și dialog pentru probleme comunitare sensibile

Aceasta formalizează guvernanta participativă și sporește încrederea instituțională.

Planificare strategică și inovare în politici

Ateliere de lucru privind strategia de regenerare rurală

Mese rotunde post-miniere

Reuniuni de coordonare a politicii de mediu

Laboratoare de co-creare a proiectelor UE (PNRR, PNDR, Interreg, Horizon Europe)

Exerciții de simulare a politicilor cu tinerii și societatea civilă

Clădirea devine un laborator de politici în care guvernarea locală evoluează prin experimentare și planificare bazată pe dovezi.

Educație Civică și Dezvoltare a Leadershipului

Programe de alfabetizare civică pentru tineri și democrație locală

Instruire pentru oficialii nou aleși și liderii comunității

Ateliere privind transparența și etica achizițiilor publice

Stagii de practică în guvernanta în parteneriat cu universități

Acest lucru asigură reînnoirea generațională a conducerii și consolidează cultura democratică.

Sprijin instituțional și ONG

Spațiu de birouri și întâlniri comune pentru asociații

Sprijin administrativ pentru inițiativele de la nivel local

Biroul de consiliere juridică și financiară pentru grupuri civice

Platformă pentru coordonare intersectorială (economie-educație-mediu-societate)

Acest lucru reduce fragmentarea și consolidează densitatea instituțională într-un context rural de dimensiuni reduse.

Centrul de Informații și Interfață Publică

Biroul de informații privind finanțarea UE și națională

Punct de acces public pentru servicii administrative digitale

Biroul de implicare a diasporei

Biroul de coordonare a guvernantei turismului și patrimoniului

Clădirea devine „biroul” vizibil al administrației locale.

Grupuri țintă – Perspectiva guvernantei

Tineret și studenți – viitori lideri civici și antreprenori

Locuitorii vârstnici – deținători ai memoriei și legitimității comunității

Antreprenorii și fermierii locali – actori economici cheie

Organizațiile societății civile – intermediari democratici

Familiiile – principalii beneficiari ai serviciilor îmbunătățite

Diaspora care se întoarce – potențiali investitori și purtători de cunoștințe

Funcționari publici și personal local – coloana vertebrală instituțională

Modelul de guvernare asigură că nicio categorie singulară nu monopolizează accesul sau influența.

Frecvență și ritm operațional

Zilnic

Interfață de coworking și administrare civică

Biroul de informații pentru finanțare și autorizații

Întâlniri de coordonare a ONG-urilor și a proiectelor

Săptămânal

Forumuri publice și consultări tematice

Ateliere educaționale și traininguri de guvernare

Ședințele consiliului consultativ

Lunar / Trimestrial

Cicluri de bugetare participativă

Sesiuni de analiză strategică

Raportarea monitorizării și evaluării

Sezonier / Anual

Adunări comunitare

Conferințe privind inovarea rurală

Eveniment de analiză a impactului ANIMA și de responsabilitate publică

Rol strategic în cadrul ANIMA

Clădirea nu este doar un loc de desfășurare a activităților de guvernare; este **coloana vertebrală instituțională** care leagă vitalitatea economică, programele educaționale, gestionarea mediului și incluziunea socială.

Prin concentrarea deliberării, coordonării și responsabilității într-un spațiu adaptabil, clădirea restaurată transformă guvernarea din administrație reactivă în leadership comunitar proactiv.

3.5.4. Părți interesate cheie și parteneriate

Din punct de vedere politic, succesul ANIMA depinde de un ecosistem interconectat, mai degrabă decât de un singur operator. Printre actorii cheie se numără:

Autoritățile locale (Primăria și Consiliul Local Băiut) – coordonarea guvernării și conducerea politicilor.

Locuitori locali – implicare participativă

Școli și instituții de învățământ – programe de educație civică, precum Școala Regina Elisabeta din Băiut și alte școli din zona apropiată.

ONG-uri și asociații comunitare – implementarea programelor, cum ar fi Rogepa și alte ONG-uri locale sau regionale, grupuri informale sau rețele de diaspora, care ajută la promovarea ofertelor ANIMA în străinătate și la atragerea participanților la retrageri și cursuri de master.

Instituții la nivel județean (Consiliul Județean Maramureș și alte autorități județene) – aliniere strategică și infrastructură de suport, autorizare, promovare și cofinanțare.

IMM-uri, cooperative și antreprenori locali – activare economică

Universități (parteneriate regionale) precum universitățile din Baia Mare, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca,

Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, academii de artă și muzică – contribuție la cercetare și inovare

Fiecare parte interesată contribuie fie cu capacitate de guvernare, fie cu capital social, fie cu expertiză, fie cu activare economică, asigurând proprietatea comună asupra spațiului.

3.5.5. Impactul așteptat

Impact pe termen scurt (1-2 ani):

Reactivarea unui spațiu public simbolic

Participare sporită la procesul decizional local

Crearea imediată de locuri de muncă în timpul restaurării și punerii în funcțiune inițiale

Îmbunătățirea încrederii publice și a transparenței instituționale

Impact pe termen lung (5-10 ani):

O cultură democratică și o alfabetizare civică mai puternice

Reducerea emigrării tinerilor prin crearea de oportunități

Ecosistem economic local sustenabil legat de turism și patrimoniu

Reziliență instituțională și capacitate de guvernare adaptivă

3.5.6. Sustenabilitate și reziliență

Sustenabilitatea pe termen lung a ANIMA se bazează pe un model structural diversificat, care combină programe cu utilizare mixtă, finanțare mixtă (alocații municipale, fonduri structurale UE, programe naționale, parteneriate private și venituri generate de comun acord) și standarde ridicate de performanță energetică în renovare. Acest lucru reduce vulnerabilitatea financiară față de o singură sursă de finanțare și protejează clădirea de fluctuațiile politice sau economice.

Din punct de vedere arhitectural și funcțional, abordarea reutilizării adaptive asigură flexibilitate: spațiile pot alterna între evenimente culturale, ateliere educaționale, coworking, consultări publice și activități legate de turism, în funcție de cererea sezonieră sau de tendințele demografice. Această multifuncționalitate este esențială într-o comunitate rurală mică, unde infrastructura monofuncțională rigidă devine adesea învechită.

Renovarea eficientă energetic, elementele de bioconstrucție și gestionarea inteligentă a resurselor (încălzire, iluminat, utilizarea apei) reduc semnificativ costurile operaționale în timp. Cheltuielile reduse cu utilitățile consolidează în mod direct reziliența financiară, în timp ce infrastructura vizibil verde consolidează rolul educațional și demonstrativ al ANIMA în tranziția ecologică. Clădirea în sine devine o expoziție permanentă a regenerării rurale durabile.

Reziliența guvernării este la fel de importantă. Prin integrarea mecanismelor participative - raportare publică, sesiuni de bugetare deschisă, consilii consultative cetățenești și proceduri transparente de achiziții - proiectul protejează legitimitatea politică dincolo de ciclurile electorale. ANIMA este conceput nu ca un proiect al primarului, ci ca o instituție comunitară cu supraveghere partajată și responsabilitate distribuită.

Un organism formal de guvernare multipartită – care reprezintă actori economici, educatori, experți în mediu, societatea civilă, tineri și autorități locale – realizează evaluări anuale ale performanței. Acest organism evaluează sustenabilitatea financiară, accesibilitatea socială, indicatorii de mediu și relevanța programatică. Pe baza dovezilor, poate ajusta structurile de prețuri, mecanismele de subvenționare încrucișată, strategiile de parteneriat și prioritățile de investiții. Acest model iterativ de guvernare asigură că generarea de venituri nu depășește niciodată echitatea socială sau limitele ecologice.

În contextul mai larg al tranziției post-miniere, reziliența înseamnă și transformare narativă. Prin comunicarea constantă a rezultatelor - locuri de muncă create, emisii reduse, rate de participare crescute - ANIMA construiește o cultură a responsabilității și a învățării adaptive. Acest lucru poziționează clădirea nu doar ca o infrastructură rezistentă, ci și ca o platformă de guvernare capabilă să răspundă proactiv la schimbările demografice, schimbările de finanțare, riscurile climatice sau volatilitatea economică în următoarele decenii.

3.5.7. Conexiunea cu alte elice

Activitățile educaționale consolidează capitalul uman, sprijinind direct dezvoltarea economică.

Măsurile de renovare ecologică reduc costurile cu energia, facilitând programe sociale.

Programarea culturală sporește potențialul turistic și antreprenoriatul local.

Implicarea societății civile îmbunătățește inovarea în politici și eficiența administrativă.

Viziunea asupra guvernării acționează ca un integrator între sectoarele economic, social, educațional și de mediu.

Politică / Guvernare ⇄ Mediu

Din punct de vedere al guvernării, protecția mediului devine un angajament de reglementare și strategic, nu un element de branding. Autoritățile locale integrează protecția pădurilor, gestionarea peisajului, administrarea apei și standardele de renovare eficientă energetic în strategiile locale de dezvoltare, regulile de zonare și criteriile de achiziții publice.

Prin recunoașterea formală a ecosistemelor ca bunuri publice, guvernarea creează stabilitatea juridică și politică necesară pentru investițiile ecologice pe termen lung. În schimb, un mediu natural bine conservat consolidează credibilitatea politică: calitatea vizibilă a mediului demonstrează o gestionare competentă și consolidează încrederea cetățenilor în instituțiile locale.

Politică/Guvernare ⇄ Educație

Guvernarea asigură că ANIMA nu este un proiect izolat, ci parte a unui ecosistem local structurat de învățare. Prin acorduri formale cu școli, universități și centre vocaționale, autoritățile publice instituționalizează ANIMA ca un campus civic satelit pentru inovație rurală, restaurare a patrimoniului și tranziție ecologică.

Structurile de guvernare transparente — reguli clare de management, mecanisme de responsabilitate, consilii consultative participative — funcționează și ca studii de caz din viața reală în practica democratică pentru studenți și tineri. În acest fel, guvernarea nu este doar administrativă; devine pedagogică, demonstrând cum funcționează democrația locală în practică.

Politică / Guvernare ⇄ Societate

Din punct de vedere politic, ANIMA servește drept ancoră pentru reconstruirea încrederii sociale după declinul economic. Prin instituționalizarea bugetării participative, a consultărilor deschise și a reprezentării comunității în organismele decizionale, guvernarea trece de la un model de sus în jos la un model de co-creare.

Politicile de acces incluzive (evenimente subvenționate, zile deschise publicului, forumuri comunitare) asigură că clădirea rămâne un spațiu civic comun, mai degrabă decât un loc selectiv. La rândul său, participarea civică activă consolidează cultura democratică, reduce polarizarea și crește responsabilitatea conducerii locale.

Politică / Guvernare ⇄ Economie

Cadrele de guvernare stabile și transparente reduc riscul investițional și creează predictibilitate pentru antreprenori, educatori și parteneri. Acordurile clare pe termen lung privind proprietatea, structura de management și regulile de reinvestire permit activităților economice ale ANIMA să prospere fără volatilitate politică.

Simultan, generarea de venituri proprii consolidează autonomia municipală: dependența redusă de transferurile externe îmbunătățește reziliența fiscală și sporește capacitatea de cofinanțare pentru programele europene și naționale. Prin urmare, performanța economică consolidează stabilitatea instituțională, în timp ce buna guvernare susține credibilitatea economică.

Politică / Guvernare ⇄ Mediu natural (Bucla de feedback)

Prin măsurarea sistematică a rezultatelor sociale, de mediu și economice, guvernarea transformă ANIMA într-un laborator de politici pentru tranziția rurală post-minerit. Datele privind locurile de muncă create prin activități ecologice, ratele de participare, îmbunătățirile biodiversității și economiile de energie contribuie la strategiile locale și regionale.

Acest model de guvernare bazat pe dovezi poziționează Băiuțul ca un demonstrator al modului în care comunitățile rurale democratice pot gestiona tranziția ecologică în mod pragmatic. Rezultatele de mediu de succes consolidează legitimitatea politică, în timp ce guvernarea transparentă asigură că angajamentele de mediu rămân pe termen lung, mai degrabă decât electorale.

Viziunea politică fundamentală

Din perspectiva guvernării, ANIMA nu este doar o clădire restaurată - este o platformă instituțională unde democrația, sustenabilitatea și dezvoltarea sunt negociate, măsurate și îmbunătățite continuu împreună.

3.5.8. Un mesaj cheie

„O clădire restaurată nu este doar infrastructură – este inima instituțională a vieții democratice din Băiuț .”

3.5.9. Element vizual sau simbolic

PARTEA 4. Setul instrumente de validare a construcției

Set practic de instrumente pentru renovare regenerativă și integrarea energiei regenerabile

4.1. Scopul setului de instrumente

ANIMA ca proiect pilot, de validare clădiri multiple.

Acest set de instrumente este rezultatul proiectului BeCom (Comunități frumoase – Îmbogățitoare, Durabile, Incluzive), o inițiativă finanțată de UE, bazată pe principiile noului Bauhaus european (NEB) și pe modelul Quintuple Helix. Acesta oferă instrumente practice, axate pe acțiune, pentru evaluarea, validarea și planificarea renovării regenerative a clădirilor rurale istorice, integrând în același timp sisteme de energie regenerabilă și promovând transformarea condusă de comunitate.

Clădirea ANIMA, principalul nostru studiu de caz, servește drept punct de sprijin pentru validare. Cu toate acestea, trebuie menționat clar că:

Structura și metodologiile din cadrul acestui Set de instrumente nu sunt exclusive pentru ANIMA sau Băiuț .

Fiecare modul, listă de verificare, instrument și activitate de implicare a fost conceput în mod deliberat pentru a se adapta la alte foste structuri de patrimoniu minier, clădiri civice sau proprietăți orientate către comunitate - fie că este vorba de ecosistemul de regenerare mai larg al orașului Băiuț (Centrul de Învățare Energetică , Laboratorul de Construcții Circulare, Centrul de Inovație, Tabăra de Bază Eco-Turism), fie în contexte geografice și culturale complet diferite.

Procesul în sine - alegerea unui nume, reflecția asupra identității, efectuarea evaluării patrimoniului, co-crearea viziunii - ar trebui să ghideze proiecte de regenerare similare la nivel global.

În esență: Deși ANIMA oferă punctul de plecare și cazul de testare, scopul final al acestui set de instrumente este de a abilita alte echipe - în cadrul BeCom și nu numai - să își conducă propriile renovări de patrimoniu cu rigoare, incluziune și sensibilitate culturală.

4.1.1. Scopul acestui set de instrumente

Acest set de instrumente este conceput pentru a permite diverselor părți interesate - autorități locale, arhitecți, membri ai comunității, educatori și lideri de proiect - să sprijine:

- Evaluarea cuprinzătoare a potențialului tehnic, cultural, social și de mediu al clădirilor istorice marcate pentru reutilizare adaptivă

- Validarea fezabilității strategiilor de renovare durabilă aliniate cu principiile NEB (Sustenabilitate, Estetică, Incluziune)

- Integrarea sistemelor de energie regenerabilă în mod intenționat, luând în considerare conservarea patrimoniului și beneficiile comunității

- Co-crearea de viziuni de renovare prin metodologii structurate de implicare a comunității

- Navigarea prin cadrele de finanțare și politici specifice contextelor românești și europene

- Elaborarea de planuri de implementare acționabile, cu protocoale clare de monitorizare și evaluare

- Consolidarea capacității locale pentru luarea deciziilor continue și managementul adaptiv

Public țintă: Cursanți adulți, oficiali ai administrației locale, lideri comunitari, profesioniști tehnici și parteneri ai proiectului BeCom care participă la atelierul de la Băiuț și nu numai.

4.2. Obiective principale și obiective de învățare

4.2.1. Scopul principal

Transformarea clădirii ANIMA într-un centru comunitar regenerativ care să onoreze moștenirea sa istorică, fiind în același timp pionier în dezvoltarea rurală durabilă, bazată pe energie regenerabilă.

4.2.2. Obiective de susținere

OBIECTIVUL 1. Evaluare centrată pe patrimoniu

Înțelegerea semnificației istorice a clădirii ANIMA în cele trei etape ale vieții sale (naștere → viață → moarte → renaștere)

Documentarea valorilor arhitecturale și culturale care merită păstrate

Identificarea unor abordări de renovare sigure și reversibile care respectă patrimoniul, permițând în același timp funcționalitatea modernă

OBIECTIVUL 2. Tranziția energetică și integrarea resurselor regenerabile

Evaluarea potențialului energiei regenerabile (energia solară fotovoltaică, încălzire/răcire pasivă, fezabilitatea energiei geotermale)

Proiectarea unor sisteme regenerabile eficiente din punct de vedere al costurilor, compatibile cu structura istorică

Calcularea îmbunătății performanței energetice și economiile pe termen lung

Demonstrarea acțiunilor climatice prin intermediul unor indicatori tangibili de performanță ai clădirilor

OBIECTIVUL 3. Funcționalitate socială și incluziune comunitară

Proiectarea funcțiilor de reutilizare adaptivă (economice, sociale, culturale, educaționale) înrădăcinate în nevoile și aspirațiile comunității

Asigurarea accesibilității pentru toate categoriile demografice (copii, vârstnici, persoane cu dizabilități, noi rezidenți)

Crearea de oportunități pentru angajare locală, dezvoltarea competențelor și exprimarea culturală

OBIECTIVUL 4. Viabilitate financiară și orientare în direcția finanțării

Estimarea costurilor realiste ale renovării pe parcursul etapelor de implementare

Identificarea surselor de finanțare aplicabile: EU Horizon, PNRR, PNDR, investiții locale, crowdfunding, parteneriate private

Construirea de modele de afaceri pentru sustenabilitate operațională pe termen lung

OBIECTIVUL 5. Co-creare a părților interesate și guvernanta democratică

Facilitarea luării deciziilor incluzive, implicând toate vocile comunității

Stabilirea unor structuri de guvernanta transparente pentru planificare și implementare

Construirea unui consens privind prioritățile, termenele limită și distribuirea responsabilităților

Obiectivul 6: Monitorizare, evaluare și învățare adaptivă

Stabilirea datelor de referință și a indicatorilor de performanță (energetici, sociali, financiari, de mediu)

Crearea de mecanisme de feedback pentru îmbunătățire continuă

Documentarea lecțiilor învățate pentru aplicare în ecosistemul mai larg de regenerare al comunei Băiuț

4.3. Structura și secțiunile setului de instrumente

Acest set de instrumente este organizat în cinci secțiuni integrate, fiecare conținând:

Cadru conceptual aliniat cu principiile BeCom

Liste de verificare pentru evaluare și instrumente de validare

Metodologii pas cu pas

Șabloane și matrice de decizie

Exemple de caz din bune practici

Protocoale de monitorizare

Secțiunea 1: Evaluarea clădirii și studiul de fezabilitate

Evaluare tehnică, culturală și de mediu cuprinzătoare a stării actuale și a potențialului de renovare a clădirii ANIMA.

Secțiunea 2: Strategie de proiectare și renovare durabilă

Foaie de parcurs integrată pentru renovare care abordează eficiența energetică, conservarea patrimoniului, accesibilitatea și principiile economiei circulare.

Secțiunea 3: Integrarea energiei regenerabile și acțiunile climatice

Evaluarea detaliată a opțiunilor de energie regenerabilă, proiectarea tehnică, modelarea performanței și măsurarea impactului climatic.

Secțiunea 4: Implicarea comunității și programarea utilizării adaptive

Metodologii pentru planificare participativă, design incluziv și dezvoltare a funcțiilor economice, sociale, culturale și educaționale.

Secțiunea 5: Planificare financiară, orientare în finanțare și guvernare

Estimarea costurilor, identificarea surselor de finanțare, dezvoltarea modelului de afaceri și stabilirea unor structuri decizionale transparente.

4.4. Cum se utilizează acest set de instrumente Pentru participanții la atelier:

Acest set de instrumente susține atelierele internaționale BeCom cu activități structurate, șabloane de evaluare și exerciții de co-design. Participanții parcurg secțiunile secvențial, construind o înțelegere comună și co-creând viziunea de renovare a clădirii ANIMA.

Pentru echipele de implementare a proiectelor:

Folosirea acestui Set de instrumente ca ghid de referință cuprinzător pentru planificare, luarea deciziilor și monitorizarea progresului în fazele de renovare. Reveniți la secțiunile specifice pe măsură ce nevoile evoluează.

Pentru consolidarea capacităților și replicare:

Fiecare secțiune include metodologii și instrumente detaliate concepute pentru transfer către alte clădiri istorice din ecosistemul de regenerare al comunei Băiuț. Testați, adaptați și rafinați instrumentele pe baza contextului local și a feedback-ului.

4.5. Alinierea cu cadrul BeCom Noua integrare europeană Bauhaus (NEB)

Sustenabilitate: Renovarea clădirii ANIMA exemplifică principiile economiei circulare - conservarea structurii existente, optimizarea eficienței materialelor, integrarea energiei regenerabile și proiectarea pentru beneficii comunitare pe termen lung.

Estetică: Conservarea istorică combinată cu designul contemporan creează frumusețe prin autenticitate și armonie funcțională. Regenerarea clădirii celebrează patrimoniul arhitectural local, invitând în același timp expresia creativă contemporană.

Incluziune: Reutilizarea adaptivă creează oportunități economice, accesibilitate culturală, căi educaționale și coeziune socială pentru toate categoriile demografice și abilitățile comunității.

Operaționalizarea modelului cu quintuple helix (QHM)

Renovarea clădirii ANIMA implică toate cele cinci sectoare societale:

Sector	Rol în renovarea ANIMA
Educație	Formarea profesorilor, parteneriate școlare, ateliere de învățare pe tot parcursul vieții, rezidențe artistice
Politică	Alinierea politicilor, conformitatea cu protecția patrimoniului, cererea de finanțare UE, guvernanta locală
Economie	Crearea de locuri de muncă verzi, modele cooperative, incubarea startup-urilor, venituri din turism
Societate	Guvernanta comunitară, participare voluntară, programe culturale, coeziune socială
Mediul natural	Generarea de energie regenerabilă, gestionarea apei, îmbunătățirea biodiversității, sechestrarea carbonului

Principiile andragogiei (învățarea adulților)

Tot conținutul Toolkit-ului este conceput astfel:

- Aplicabil:** Direct relevant pentru contextul local și rolurile participanților
- Accesibil:** Limbaj clar, materiale vizuale, proceduri pas cu pas; fără jargon inutil
- Centrat pe acțiune :** Participanții se implică în planificare reală, luare de decizii și rezolvare de probleme cu relevanță imediată.
- Reflexiv:** Oportunități pentru participanți de a aplica instrumente, de a observa rezultate, de a discuta implicațiile și de a rafina abordările în mod iterativ

4.6. Concepte și definiții cheie

- Clădire de patrimoniu:** O structură cu semnificație istorică, arhitecturală sau culturală care merită conservare și adaptare sensibilă.
- Renovare regenerativă:** Renovare care nu numai că repară sau restaurează, dar îmbunătățește în mod activ condițiile de mediu, sociale și economice, creând un impact net pozitiv.
- Reutilizare adaptivă:** Transformarea funcției unei clădiri pentru a satisface nevoile contemporane, păstrând în același timp caracterul patrimoniului și integritatea structurală.
- Integrarea energiei regenerabile:** Incorporarea intenționată a energiei solare, geotermale, a biomasei sau a altor sisteme regenerabile compatibile cu structura patrimoniului și cu beneficiile comunității.

Co-creare: Proces decizional colaborativ care implică diverse părți interesate (rezidenți, administrație locală, profesioniști, societatea civilă) într-un parteneriat egal.

Cvintupla Helix: Cadru care recunoaște că inovația rezultă din implicarea simultană a sectoarelor educației, politicii, economiei, societății și mediului natural.

Centrul Ciclului Vieții: Spațiu comunitar multifuncțional care recunoaște și celebrează etapele vieții umane - nașterea, creșterea, maturizarea, moștenirea și memoria colectivă.

4.7. Setul de instrumente:

SECȚIUNEA A. Evaluarea clădirii și studiul de fezabilitate

Această secțiune oferă o modalitate structurată de a înțelege punctul de plecare al ANIMA și al oricărei clădiri de patrimoniu similare, combinând diagnosticarea tehnică, analiza culturală și percepția comunității. Este concepută astfel încât echipele locale să poată repeta același proces pentru alte clădiri din Baiuț sau în contexte diferite.

A.1. Obiectivele evaluării

Faza de evaluare are patru obiective principale:

De a documenta starea fizică, structurală și funcțională actuală a clădirii.

De a înțelege rolul său istoric și simbolic în comunitate de-a lungul timpului.

De a identifica oportunitățile și constrângerile pentru reutilizarea adaptivă și renovarea energetică.

De a genera o bază comună de dovezi pe care părțile interesate o pot utiliza pentru a decide în comun asupra funcțiilor viitoare și a priorităților de investiții.

A.2. Colectarea datelor: Ce trebuie să știm

Pentru ANIMA și orice clădire comparabilă, următoarele date ar trebui colectate înainte de luarea deciziilor de proiectare:

Profil de bază

Anul sau perioada construcției (secolul al XIX-lea pentru ANIMA).

Utilizări inițiale și ulterioare (de exemplu, administrative, sociale, culturale, legate de sănătate, rezidențiale, educaționale).

Statutul de proprietate și protecțiile legale (înregistrarea în patrimoniu, zonare, restricții).

Condiția fizică

Fundație și pereți portanți (crăpături vizibile, umezeală, deformări).

Acoperiș și coșuri de fum (coroziune, țigle lipsă, riscuri de pătrundere a apei).

Fațade (degradarea tencuiei, punți termice, detalii istorice).

Deschideri (ferestre, uși, rame, bare de siguranță, etanșeitate la aer).

Spații interioare (amenajarea camerelor, înălțimi, accesibilitate, lumină naturală).

Utilități (energie electrică, resturi ale sistemului de încălzire, apă, canalizare).

Contextul de mediu

Orientare (expunerea solară a acoperișului și a fațadelor).

Împrejurimi (frontală, parcele vecine, zgomot, priveliști).

Aspecte microclimatice (vânt, umbră, vegetație, risc de inundații).

Valoare comunitară și simbolică

Amintiri documentate (interviuri, fotografii, povești locale).

Fostele funcții comunitare (naștere, viață, moarte, ceremonii, întruniri).

Percepția prezentă (abandonată, periculoasă, nostalgică, promițătoare).

A.3. Inspecție vizuală rapidă (instrument ușor de utilizat în atelier)

Pentru utilizare în ateliere și vizite pe teren, se poate aplica o listă simplă de verificare „semafor”:

Verde – elementul este în stare bună sau acceptabilă; sunt necesare doar reparații minore sau lucrări estetice.

Galben – daune vizibile sau uzură învechită; renovare necesară, dar nu critică pentru siguranța imediată.

Roșu – problemă structurală sau de siguranță gravă; este necesară o evaluare structurală profesională înainte de orice utilizare.

Aplicați acest șablon la: fundații, pereți exteriori, pereți interiori, acoperiș, ferestre/uși, scări și intrări, instalații electrice și orice structuri auxiliare. Același șablon poate fi duplicat pentru alte clădiri, astfel încât echipa să poată compara condițiile și să stabilească priorități.

Lecția învățată: Complexul minier de cărbune Zollverein, Germania

În timpul fazei de evaluare Zollverein, echipa a descoperit că structurile industriale aparent „în stare proastă” aveau adesea o integritate structurală excepțională sub degradarea superficială. Sistemul de semaforizare a ajutat la distingerea daunelor cosmetice (galben) de riscul structural real (roșu), economisind costuri semnificative de demolare și păstrând caracterul industrial autentic. Lecție: Efectuați întotdeauna o evaluare structurală profesională înainte de a presupune că clădirile sunt „ireparabile”.

A.4. Elemente de patrimoniu și de caracter definitorii

Deoarece ANIMA este o clădire din secolul al XIX-lea, unele caracteristici trebuie considerate ca definitorii:

Compoziția fațadei și ritmul ferestrelor.

Intrarea principală și detalii decorative (coloane, frontoane, ornamente din piatră sau ipsos).

Proporțiile camerelor și coridoarelor.

Materiale originale (piatră, cărămidă, lemn, elemente metalice).

Pentru fiecare caracteristică, echipa ar trebui să decidă:

A se păstra așa cum este,

A se păstra cu reparații vizibile sau

Transformată adaptiv, păstrând în același timp spiritul și proporțiile.

Aceeași viziune de patrimoniu ar trebui reutilizată atunci când setul de instrumente este aplicat altor clădiri istorice sau semi-istorice.

A.5. Evaluarea preliminară a fezabilității

La sfârșitul Secțiunii 1, echipa ar trebui să poată răspunde la trei întrebări cheie pentru ANIMA și orice altă clădire evaluată:

Este clădirea **fezabilă din punct de vedere structural și legal** pentru renovare sau există obstacole critice?

Ce **tipuri de utilizări viitoare** (comunitare, culturale, educaționale, economice) par compatibile cu dimensiunea, amenajarea și amplasarea sa?

Are clădirea suficientă **valoare patrimonială și emoțională** pentru a justifica investiția în comparație cu demolarea și construcția nouă?

Răspunsurile formează o punte de legătură către următoarea secțiune despre design și renovare durabilă, unde vor fi dezvoltate scenarii concrete (de exemplu, ANIMA ca centru comunitar, spațiu creativ sau casă a memoriei) și testate în funcție de criterii energetice, de accesibilitate și financiare.

Secțiunea 2 se va concentra pe **Designul și Renovarea Durabilă pentru ANIMA**, utilizând SolarHaus , CERC și Zollverein ca modele de referință, menținând în același timp transferabilitatea.

SECȚIUNEA B. Design și renovare durabilă pentru ANIMA

Această secțiune traduce evaluarea inițială într-un concept de renovare concretă care îmbunătățește performanța energetică, păstrează caracterul și pregătește ANIMA pentru a găzdui noi funcții comunitare, oferind în același timp o structură ce poate fi reutilizată pentru alte clădiri.

B.1. Principii de proiectare și alinierea NEB

Renovarea ANIMA este ghidată de trei valori ale noului stil Bauhaus european: sustenabilitate, incluziune și frumusețe, asigurându-se că modernizările tehnice și schimbările spațiale consolidează atât performanța de mediu, cât și semnificația socială.

Sustenabilitatea implică modernizări energetice profunde și integrarea surselor regenerabile; incluziunea înseamnă acces fără bariere, spații comunitare multifuncționale și accesibilitate financiară; frumusețea se referă la restaurarea fațadelor și interioarelor din secolul al XIX-lea într-un mod care să se simtă demn și contemporan.

B.2. Strategia de renovare energetică

Conceptul energetic urmează o secvență similară cu SolarHaus: mai întâi reduce consumul, apoi adaugă surse regenerabile de energie. Reducerea consumului include izolarea anvelopei clădirii (pereți, acoperiș, podea, acolo unde este posibil), înlocuirea sau restaurarea ferestrelor cu geamuri de înaltă performanță care respectă diviziunile originale și etanșarea scurgerilor de aer, asigurând în același timp o ventilație controlată.

Din punct de vedere al surselor adăgate, zonele de acoperiș orientate spre sud sau vest devin locații principale pentru panourile fotovoltaice, combinate cu încălzire eficientă, la temperatură joasă (de exemplu, pompă de căldură sau biomasă eficientă) și comenzi inteligente pentru a menține costurile operaționale scăzute.

B.3. Energie regenerabilă și cicluri de resurse

ANIMA poate acționa ca un demonstrator local vizibil pentru energia regenerabilă, la fel ca SolarHaus și CERC, prin integrarea sistemelor solare fotovoltaice de pe acoperișuri, eventual a sistemelor solare termice pentru apa caldă, și a unor afișaje simple de monitorizare în spațiile publice.

Ciclurile complementare de resurse cu tehnologie redusă includ colectarea apei de ploaie pentru irigarea grădinilor, suprafețe permeabile în jurul clădirii și un concept de bază de reutilizare a apelor "gri" sau de gestionare a apelor pluviale pentru a reduce inundațiile locale și încărcarea infrastructurii.

Toate soluțiile trebuie dimensionate și documentate astfel încât să poată fi copiate în alte clădiri din Baiuț și în viitoarele proiecte pilot din rețeaua BeCom.

Lecție învățată: SolarHaus Freiburg, Germania

SolarHaus a demonstrat că modernizarea clădirilor istorice cu panouri solare fotovoltaice se poate face cu grijă: panourile au fost integrate în pantele acoperişurilor, invizibile de la nivelul străzii, iar afişajele de monitorizare din zonele publice au transformat generarea de energie într-un instrument de învăţare comunitară. Consumul de energie a scăzut cu 65%, păstrând în acelaşi timp estetica patrimoniului. Lecţie: Integrarea energiei solare şi conservarea patrimoniului nu sunt contradictorii, deoarece designul atent le realizează pe ambele.

B.4. Reorganizare spaţială şi utilizări viitoare

În interiorul ANIMA, reorganizarea spaţială ar trebui să respecte grila structurală existentă, creând în acelaşi timp încăperi flexibile care pot găzdui coworking, evenimente culturale, activităţi de învăţare şi reflecţie în linişte, amintind de modelele multifuncţionale observate la SolarHaus, CERC şi Zollverein.

Pereţii despărţitori uşori, mobilierul mobil şi nucleele de servicii comune (săli sanitare, chichinetă, depozitare) permit clădirii să alterneze între ateliere, expoziţii, spectacole mici, consiliere sau birouri de proiecte, fără a fi nevoie de construcţii grele suplimentare.

Zonarea clară - încăperi publice în faţă, zonă centrală semipublică şi mai multe spaţii private sau de sprijin în spate - asigură lizibilitatea pentru utilizatori şi scalabilitatea pentru clădiri de patrimoniu similare.

B.5. Alegeri de materiale şi circularitate

Renovarea ar trebui să acorde prioritate materialelor locale, cu emisii reduse de carbon şi reutilizabile, inspirându-se din abordarea CERC bazată pe baloţi de paie şi lut şi din accentul pus de Zollverein pe reutilizarea structurilor existente în locul demolării.

Ori de câte ori este posibil, zidăria, lemnul şi tencuiala originale sunt reparate, nu înlocuite, în timp ce orice materiale îndepărtate sunt sortate pentru reutilizare în acelaşi proiect (de exemplu, finisaje interioare, elemente de amenajare a teritoriului) sau în alte proiecte comunitare, urmând principiile economiei circulare din setul de instrumente BeCom.

Un simplu „paşaport material” pentru ANIMA - care listează componentele cheie, duratele de viaţă şi opţiunile de reutilizare - poate servi drept model pentru alte clădiri din Baiuţ şi viitoare proiecte BeCom sau alte proiecte pilot, sau pentru renovări şi reutilizări complete ale unui model BeCom .

B.6. Îmbunătăţiri ale accesibilităţii şi incluziunii

Pentru a întruchipa incluziunea, renovarea ANIMA include acces principal fără trepte, o unitate sanitară accesibilă, indicatoare clare şi interioare confortabile şi bine iluminate, potrivite pentru toate grupele de vârstă şi abilităţi.

Rampele exterioare sau aleile cu pantă uşoară pot fi integrate în peisaj într-un mod care respectă intrarea istorică, în timp ce uşile interioare şi lăţimile de circulaţie sunt ajustate la standardele moderne de accesibilitate, fără a şterge caracterul istoric.

Programarea spaţiilor (camere liniştite, zone prietenoase cu tinerii, locuri potrivite pentru vârstnici, evenimente interculturale) este considerată parte a „designului social”, iar aceeaşi listă de verificare poate fi reutilizată ulterior pentru alte clădiri validate de setul de instrumente.

SECȚIUNEA C. Conservarea patrimoniului şi sensibilitatea culturală

Această secţiune garantează că renovarea ANIMA îi protejează valoarea istorică şi semnificaţia emoţională, deschizând-o în acelaşi timp către noi utilizări, orientate către comunitate; aceeaşi logică poate fi aplicată şi altor clădiri de patrimoniu din Baiuţ şi dincolo de acestea.

C.1. Înțelegerea poveștii ciclului de viață al ANIMA

Istoria ANIMA se întinde pe multiple roluri comunitare, acoperind simbolic ciclul naștere-viață-moarte și făcând-o un candidat natural pentru un „Centru al Ciclului Vieții” și o casă a memoriei.

Orice decizie de design sau programare ar trebui să pornească de la această narațiune, întrebându-se cum noile funcții (coworking, cafenea culturală, sală memorială, locație pentru festivaluri) pot reflecta și reinterpretă aceste straturi, în loc să le șteargă.

C.2. Opțiuni de denumire, identitate și branding

Patru opțiuni principale de denumire - ANIMA, Casa Vieții, Trinitas și Via Memoriae - surprind diferite fațete ale identității clădirii, de la suflet și memorie până la triada etapelor vieții.

Setul de instrumente prezintă ANIMA ca titlu provizoriu, încurajând în mod explicit comunitățile să dezbată și să aleagă numele care se potrivește cel mai bine propriilor valori, demonstrând cum co-crearea identității este în sine un instrument transferabil și altor clădiri.

C.3. Trăsături definitorii de caracter care trebuie păstrate

Din perspectiva patrimoniului, elementele cheie care definesc caracterul includ compoziția fațadei din secolul al XIX-lea, portalurile de intrare cu coloane și ornamente, proporțiile originale ale ferestrelor și volumul orizontal general vizibil în peisajele străzii.

Setul de instrumente propune o matrice simplă în care fiecare element este etichetat ca „a păstra”, „a repara” sau „a adapta”, permițând echipelor locale să echilibreze autenticitatea cu modernizările funcționale în ANIMA și în structuri istorice similare.

Lecția învățată: Complexul minier de cărbune Zollverein, Germania

Statutul de clădire protejată de UNESCO a impus păstrarea autenticității industriale, permițând în același timp noi utilizări culturale. Soluția: intervenții „chirurgicale” vizibile folosind materiale contemporane (oțel, sticlă) care disting clar noul de vechi, respectând proporțiile și circulația originale. Această stratificare onestă a istoriei a devenit parte din povestea clădirii. Lecție: Reutilizarea adaptivă poate celebra, nu ascunde, dialogul dintre trecut și prezent.

C.4. Funcții culturale și sociale

Viitorul program al ANIMA poate îmbina funcții economice, sociale, culturale și educaționale: birouri de coworking și ONG-uri, centru creativ, cafenea culturală, centru comunitar, spațiu memorial, locație pentru festivaluri și ateliere „Școala Vieții”.

Setul de instrumente sugerează structurarea acestor utilizări în zone și intervale orare, astfel încât clădirea să poată găzdui, de exemplu, activități de învățare în timpul zilei și spectacole de seară, oferind un model pentru programarea multifuncțională în alte clădiri pilot BeCom .

C.5. Metode de co-creare comunitară

În concordanță cu abordarea andragogică și centrată pe cetățean a strategiei BeCom, deciziile privind patrimoniul pentru ANIMA ar trebui să rezulte din ateliere participative, seri de povestiri, colecționare de amintiri și sesiuni de co-design.

Setul de instrumente oferă sugestii și scenarii de facilitare pentru a aduna povești, fotografii și obiecte de la locuitori și apoi a le transpune în expoziții, teme de camere și evenimente - metode care pot fi replicate în orice comunitate care dorește să se reconecteze cu patrimoniul său construit.

SECȚIUNEA D. Impact social și implicare comunitară

Această secțiune garantează că regenerarea ANIMA nu este doar un proiect de construcție, ci un proces de inovare socială care consolidează legăturile comunitare, creează oportunități și devine o ancoră de învățare pentru Valul de Renovare a Clădirilor Verzi.

D.1. Obiective sociale pentru ANIMA

Se așteaptă ca reutilizarea ANIMA să conducă la:

Reactivarea unei clădiri centrale, simbolice, ca o „casă a vieții” accesibilă pentru toate generațiile, reducând sentimentele de abandon și declin din Baiuț .

Generarea de noi oportunități de participare, competențe și mijloace de trai prin activități culturale, educaționale și antreprenoriale legate de renovarea verde și energia regenerabilă. Aceste obiective reflectă ambiția mai amplă a BeCom de a promova comunități durabile și regenerative, în care cetățenii sunt echipați pentru a-și modela mediul construit.

D.2. Funcții comunitare de bază

Pe baza notei conceptuale ANIMA, a exemplelor de clădiri verzi și a logicii QHM, ANIMA poate găzdui o combinație de funcții orientate către comunitate:

Centru comunitar și de memorie: spații pentru povestiri, expoziții și ritualuri care onorează istoria mineritului și a vieții de zi cu zi a comunei Baiuț .

Centru creativ și de învățare: săli pentru ateliere despre abilități de renovare, energie regenerabilă, economie circulară, arte și alfabetizare digitală, aliniate cu modulele de formare BeCom.

Incubator social și economic: birouri și camere la prețuri accesibile pentru ONG-uri, startup-uri sociale , inițiative ale tinerilor și microîntreprinderi legate de turism, meșteșuguri sau servicii ecologice.

Setul de instrumente descrie cum se pot mapa aceste funcții pe camere și intervale orare, astfel încât alte clădiri să poată urma același model multifuncțional.

D.3. Cartografierea părților interesate și rolurile QHM

Urmând setul de instrumente pentru implicarea părților interesate BeCom QHM, planul de implicare ANIMA identifică roluri în cinci direcții:

Educație: școli, furnizori de formare profesională și universități care utilizează ANIMA ca laborator viu pentru clădiri și patrimoniu ecologic.

Politică / guvernare: Primăria Băiuț și autoritățile județene facilitează politici de sprijin, autorizații și finanțare parțială.

Societate: asociații locale, grupuri culturale, vârstnici, tineri și lideri comunitari informali care co-proiectează utilizări și programe.

Economie: IMM-uri locale, meșteri, operatori turistici și întreprinderi sociale care pilotează modele circulare și de servicii în cadrul ANIMA.

Mediu: ONG-uri de mediu, silvicultori și experți în energie care integrează soluții bazate pe natură și surse regenerabile în jurul clădirii.

Un tabel reutilizabil de cartografiere a părților interesate și un tabel de evaluare a implicării (reprezentare, participare, colaborare, impact, satisfacție) sunt furnizate pentru a evalua includerea în ANIMA și alte proiecte pilot.

D.4. Instrumente de implicare și modele de ateliere

În conformitate cu modelul de andragogie AAA (Aplicabil-Accesibil-Centrat pe Acțiune) al BeCom, implicarea în jurul ANIMA ar trebui să fie experiențială, incluzivă și direct legată de deciziile locale.

Instrumentele sugerate includ:

Ateliere de co-proiectare în clădire sau la școala din apropiere, unde rezidenții rearanjează aspectul și funcțiile camerelor folosind kituri simple de planuri de etaj.

Cercuri de memorie și plimbări povestitoare, colectând narațiuni despre rolurile anterioare ale clădirii; rezultatele alimentează expozițiile și discuțiile despre denumire.

Sesiuni de portofoliu de învățare în cadrul atelierelor de lucru din Băiuț, unde participanții testează la fața locului liste de verificare pentru validarea clădirilor și idei de renovare energetică.

Micro-proiecte pilot, cum ar fi o seară culturală temporară, o zi de coworking temporară sau o mică demonstrație de energie regenerabilă în fața ANIMA, pentru a prototipa rapid utilizări înainte de renovarea completă.

Toate formatele sunt documentate cu instrucțiuni pas cu pas, astfel încât să poată fi reutilizate în alte clădiri și orașe BeCom .

Lecție învățată: SolarHaus Freiburg, Germania

SolarHaus și-au proiectat renovarea prin ateliere practice în care au testat fizic mostre de izolație, au comparat opțiunile de ferestre și au simulat amplasamentele panourilor solare pe un model de clădire. Acest proces participativ a creat o responsabilitate comună și a redus reclamațiile post-renovare cu 90%. Lecție: Proiectarea comună, tangibilă și experiențială, construiește încredere și asigură că soluțiile corespund nevoilor reale.

D.5. Indicatori de impact social și validare

Pentru a se alinia cu „Portofoliul de învățare pentru validarea clădirilor”, setul de instrumente propune un tablou de bord compact pentru impactul social al ANIMA, care poate fi replicat în alte părți:

Indicatori de participare: numărul și diversitatea persoanelor implicate în consultări, ateliere și evenimente, defalcate pe vârstă și sex.

Indicatori de incluziune: implicarea grupurilor vulnerabile, accesibilitatea percepută și satisfacția față de procesele decizionale, măsurate prin intermediul unor sondaje scurte.

Indicatori de oportunitate: locuri de muncă noi, roluri de voluntariat, finalizări de cursuri de formare și startup-uri sau ONG-uri găzduite în ANIMA.

Indicatori ai stării de bine și ai atașamentului față de locul respectiv: mândrie auto-raportată față de Băiuț , sentimente de siguranță și apartenență în jurul clădirii, colectate periodic.

Același șablon este inclus în Secțiunea 5 privind Monitorizarea, Evaluarea și Îmbunătățirea Continuă, asigurându-se că proiectul ANIMA rămâne receptiv din punct de vedere social în timp și că lecțiile pot fi transferate către alte clădiri.

SECȚIUNEA E. Planificare financiară, orientare în finanțare și guvernanta

Această secțiune garantează că ANIMA este nu doar fezabilă din punct de vedere tehnic și social, ci și viabilă din punct de vedere financiar și guvernată într-un mod transparent și democratic, oferind în același timp un model pe care alte clădiri îl pot reutiliza.

E.1. Obiectivele planificării financiare și de guvernanta

Asigurarea unei finanțări diversificate pentru renovare și funcționare fără a suprasolicita municipalitatea sau comunitatea. Elaborați planuri de investiții etapizate realiste, aliniate cu programele disponibile și capacitatea locală de absorbție.

Stabiliți structuri de guvernare clare care să reflecte rolurile Cvintuple Helix, să prevină conflictele și să susțină sustenabilitatea pe termen lung.

E.2. Estimarea costurilor și implementarea pe etape

Planificarea financiară pentru ANIMA ar trebui structurată în **faze**, fiecare cu propriul interval de costuri, mix de finanțare și beneficii așteptate:

Faza 1 – Siguranță și stabilizare

Consolidare structurală, reparații acoperiș, izolații de bază împotriva intemperiilor, îndepărtarea elementelor periculoase.

Rezultate: clădire sigură pentru acces, protejată de degradare ulterioară, posibile evenimente comunitare inițiale.

Faza 2 – Renovarea nucleului și modernizarea energetică

Izolație anvelopă, ferestre/uși de înaltă performanță, încălzire/răcire eficientă, lucrări interioare de bază.

Rezultate: economii substanțiale de energie, confort adecvat pentru utilizare regulată, acțiune climatică vizibilă.

Faza 3 – Echipare și amenajare funcțională

Finisaje interioare, mobilier, infrastructură TIC, afișaje cu energie regenerabilă, îmbunătățiri ale accesibilității.

Rezultate: centru comunitar complet funcțional care sprijină educația, cultura și antreprenariatul.

Pentru fiecare fază, setul de instrumente recomandă pregătirea unui **tabel simplu de costuri** care să includă: costurile estimate de construcție, costurile suplimentare (proiectare, autorizații, coordonare), costurile neprevăzute (10-15%) și modificările preconizate ale costurilor de operare (în special cele energetice).

E.3. Surse de finanțare

Strategia de finanțare a dezvoltării a ANIMA ar trebui să combine programele UE, schemele naționale și contribuțiile locale/comunitare, creând rezistență împotriva întârzierilor sau modificărilor oricărei surse.

Programe UE și naționale (România)

PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență: componente pentru renovarea eficientă energetică a clădirilor publice și a centrelor comunitare, în special în cadrul axei Valului de Renovare. (oportunitati-ue.gov)

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală: măsuri de sprijinire a activităților non-agricole, a antreprenariatului rural, a infrastructurii comunitare și a patrimoniului cultural în zonele rurale. (frdcenter)

Apel Horizon Europe / NEB / Built4People: pentru proiecte pilot de inovare care să lege renovarea patrimoniului, energia regenerabilă și crearea de comunități, necesitând adesea consorții cu mai mulți parteneri. (portalul eufunding)

Scheme naționale/regionale de granturi

Granturi pentru eficiență energetică sau renovare seismică, destinate clădirilor publice și comunitare, uneori cofinanțate în cadrul PNRR sau al fondurilor structurale, cu accent puternic pe renovarea profundă sau etapizată. (energy.europa)

Contribuții locale și comunitare

Alocări bugetare municipale pentru cofinanțare sau costuri de funcționare.

Strângere de fonduri comunitare (donații, sponsorizări, crowdfunding) pentru elemente specifice (de exemplu, cameră memorială, loc de joacă, mobilier).

Contribuții în natură: muncă voluntară, materiale donate, servicii profesionale pro bono.

Setul de instrumente include un **șablon de hartă a finanțării**, în care fiecare fază este asociată cu liniile de finanțare probabile, cofinanțarea necesară, termenele de depunere a cererilor și persoanele responsabile.

E.4. Modele de afaceri și fluxuri de venituri

Pentru a obține autonomie financiară pe termen lung, modelul de afaceri al ANIMA este ancorat într-o **strategie cu două fluxuri**: combinarea ofertelor de nișă de mare valoare („Affluent Stream”) cu servicii publice mai ample și accesibile („Mass Stream”). Această abordare hibridă valorifică atmosfera patrimonială a clădirii și capitalul natural al regiunii pentru a subvenționa programele comunitare și întreținerea continuă.

Fluxul A: Masterclass-uri de înaltă valoare pentru experți („Fluxul abundenței”)

Această direcție se adresează unui public specializat, cu venituri mari, care caută experiențe de învățare captivante într-un cadru istoric și natural unic. ANIMA se poziționează ca un refugiu premium pentru munca creativă și intelectuală intensivă, valorificând atracția „natura profundă” și „istoria profundă” a zonei Băiuț.

Concept: Masterclass-uri rezidențiale sau semi-rezidențiale susținute de experți renumiți. Izolarea și frumusețea Maramureșului sunt promovate ca fiind propice concentrării profunde și inspirației.

Produse și activități cheie:

Arte și cultură: cursuri de măiestrie în muzică clasică (instrumentală, compoziție), retrageri de scriere creativă, ateliere de pictură în aer liber, laboratoare de actorie și spectacole.

Știință și sustenabilitate: seminarii de ecologie profundă, certificări în design permacultural, bootcamp-uri de restaurare a mediului pentru profesioniști.

Meșteșuguri tradiționale: Ateliere avansate în prelucrarea tradițională a lemnului maramureșean, tehnici de restaurare sau arte textile, conduse de maeștri artizani pentru ucenici internaționali.

Corporate & Leadership: Retreat-uri executive axate pe leadership sustenabil, strategii CSR sau team building prin „detoxifiere digitală”.

Model de venituri: Prețuri ridicate ale biletelor care acoperă taxele de școlarizare, experiențele organizate și potențialele parteneriate de cazare cu pensiuni locale. Acest flux generează un surplus semnificativ pentru subvenționarea încrucișată a activităților comunitare.

Fluxul B: Turism durabil și servicii pentru vizitatori („Fluxul de masă”)

Acest flux vizează fluxul mai larg de turiști și vizitatori către regiunea Maramureș, poziționând ANIMA ca poartă esențială de acces și centru de interpretare pentru patrimoniul natural și minier al zonei.

Concept: Un hub de servicii cu volum mare de clienți și marjă de profit redusă, care monetizează traficul pietonal prin servicii accesibile, informații și experiențe ghidate.

Produse și activități cheie:

Centru de îndrumare turistică: Un punct de informații oficial care vinde hărți, ghiduri și suveniri.

Tururi ghidate: Drumeții, ciclism și tururi de patrimoniu organizate, cu plecare de la ANIMA (de exemplu, „Traseul minei de aur”, „Plimbări prin pădurea veche”, „Tururi istorice ale satului”).

Servicii de închiriere: Închirieri de biciclete electrice, închirieri de echipamente pentru drumeții sau dispozitive cu ghid audio pentru explorare autoghidată.

Experiențe pentru vizitatori de o zi: Intrare cu bilet la expoziții speciale din cadrul ANIMA, vânzări de articole la cafenele/bistrouri sau scurte ateliere de „degustare” (de exemplu, un curs de olărit de 2 ore).

Model de venituri: Venituri bazate pe volum din comisioane mici de tranzacție, bilete, închirieri și vânzări de mărfuri. Acest flux oferă un flux de numerar constant, zilnic, în timpul sezonului turistic.

Sinergii și beneficii pentru comunitate

Surplusul din aceste două fluxuri comerciale este destinat în mod explicit susținerii **funcțiilor comunitare non-profit**:

Spațiu gratuit sau subvenționat pentru ONG-uri locale și grupuri de tineri.

Evenimente culturale publice și festivaluri.

Programe educaționale pentru școlile locale.

Acest **model de subvenționare încrucișată** asigură că, în timp ce ANIMA operează comercial, beneficiarul său principal rămâne comunitatea locală, îndeplinind misiunea socială regenerativă a proiectului. Șablonul Business Model Canvas din Anexă include câmpuri specifice pentru a cartografia aceste segmente de clienți, propuneri de valoare și fluxuri financiare.

E.5. Structuri de guvernare și proces decizional

O guvernare transparentă este esențială pentru a construi încredere, a atrage finanțatori și a reflecta Cvintupla Helix:

Proprietatea și forma juridică

Clarificați dacă ANIMA rămâne în proprietatea municipalității, este închiriată unei asociații/fundații sau este co-administrată printr-un acord de parteneriat.

Definiți entitatea juridică responsabilă pentru operațiuni, contracte și raportare.

Organism de guvernare multipartit

Înființați un **Consiliu Director sau Consultativ** care să includă reprezentanți din:

Municipalitate și autorități publice (Politică). asdadsa;kd paojdăaj dfaoidjaoi hjdfoapijhd paihj dpouahd pahdp oauhd ăoiahodpi hapoudfh paeouhdfpoa upoiao idwhaqpoi

ONG-uri locale, grupuri culturale, locuitori, tineri și vârstnici (Societatea).

Afaceri locale, întreprinderi sociale, actori din turism (Economie).

Școli, universități, centre de formare (Educație).

Organizații de mediu, experți în energie/silvicultură (Mediu).

Definiți roluri clare: decizii strategice, planificare anuală, aprobarea bugetului, monitorizare, rezolvarea conflictelor.

Management operațional

Numiți un **coordonator sau o echipă de management** pentru sarcinile zilnice: rezervări, comunicare, întreținere de bază, raportare către Consiliul de Administrație și finanțatori.

Utilizați **reguli simple de procedură** care să acopere frecvența ședințelor, luarea deciziilor (consens/majoritate predefinită), conflictul de interese și transparența (rezumate publice, ședințe deschise, atunci când este cazul).

Această structură de guvernare ar trebui documentată într-o scurtă **Cartă de Guvernare** pentru ANIMA, iar același șablon poate fi reutilizat pentru alte clădiri renovate din Băiuț și din viitoarele situri BeCom , asigurându-se că helixul economic este pe deplin integrat cu dimensiunile sociale, de mediu, educaționale și politice.

SECȚIUNEA F. Monitorizare, evaluare și îmbunătățire continuă

Această secțiune definește modul în care ANIMA va fi urmărit ca un proiect pilot de reutilizare regenerativă și cum același cadru poate fi aplicat altor clădiri și contexte folosind foaia de parcurs și setul de instrumente pentru reutilizare adaptivă ale BeCom .

F.1. Scopul monitorizării ANIMA

Monitorizarea ANIMA are trei scopuri principale: să verifice dacă renovarea și programarea îndeplinesc obiectivele de mediu, sociale și economice convenite; să genereze dovezi transparente pentru parteneri, finanțatori și cetățeni; și să transforme clădirea într-un caz de învățare continuă pentru Portofoliul de învățare privind clădirile verzi.

Aceeași logică este menită pentru orice viitor proiect pilot BeCom: fiecare clădire nu este doar un proiect, ci și un laborator local care produce continuu cunoștințe, feedback și practici îmbunătățite.

F.2. Indicatori cheie de performanță (KPI)

Bazându-se pe setul de instrumente bazat pe Zollverein și pe foaia de parcurs BeCom, următoarele familii de indicatori cheie de performanță (KPI) sunt propuse pentru ANIMA și pot fi reutilizate pentru alte amplasamente:

Indicatori cheie de performanță (KPI) de mediu: consumul anual de energie și economiile în comparație cu valoarea de referință dinainte de renovare; ponderea energiei din surse regenerabile; indicatori de confort interior; consumul de apă și ponderea apei recoltate sau reutilizate; rate de reducere a deșeurilor și de reciclare.

Indicatori cheie de performanță sociali: numărul și diversitatea utilizatorilor; participarea la evenimente, ateliere și traininguri; incluziunea grupurilor vulnerabile; siguranța, mândria și apartenența percepute, măsurate prin sondaje scurte și recurente.

Indicatori cheie de performanță economici: costuri de operare versus venituri; numărul de locuri de muncă, oportunități de voluntariat și întreprinderi găzduite; volumul achizițiilor locale în timpul renovării și funcționării.

Fiecare set de indicatori vine cu șabloane simple, astfel încât echipele locale să poată înregistra date anual și să compare mai multe clădiri în timp.

Lecția învățată: Complexul minier de cărbune Zollverein, Germania

Zollverein publică rapoarte anuale de sustenabilitate care combină date concrete (energie, vizitatori, locuri de muncă) cu relatări calitative (mărturii ale utilizatorilor, impact cultural). Această abordare duală satisface cerințele de responsabilitate ale finanțatorilor, comunicând în același timp valoare publicului. Rapoartele au devenit instrumente de susținere pentru proiecte similare din regiunea Ruhr. Lecție: Monitorizarea nu este doar o măsurare, ci o povestire pentru replicare.

F.3. Instrumente și metode de colectare a datelor

În conformitate cu Setul de instrumente practice pentru reutilizarea adaptivă și Setul de instrumente pentru implicarea QHM, sistemul de monitorizare ANIMA combină instrumente tehnice cu metode participative.

Printre elementele sugerate se numără un mic „tablou de bord al sustenabilității” (digital sau tipărit) care să arate consumul de energie, consumul de apă și numărul de vizitatori, plus formulare standardizate de chestionare, ghiduri pentru grupuri de focus și un scurt tabel anual de evaluare a părților interesate care să evalueze reprezentarea, participarea, colaborarea, impactul și satisfacția.

Toate aceste instrumente sunt propuse ca formate generice care pot fi copiate în alte municipalități și adaptate cu efort minim.

F.4. Bucle de feedback și cicluri de învățare

BeCom pune accentul pe ciclurile de învățare circulară, în care evaluarea contribuie la noi evaluări ale nevoilor și la îmbunătățirile de design, mai degrabă decât să fie un exercițiu singular. Pentru ANIMA, aceasta înseamnă organizarea a cel puțin unei întâlniri anuale de revizuire cu reprezentanți ai tuturor celor cinci elice pentru a discuta rezultatele monitorizării, a identifica lacunele și a conveni asupra ajustărilor în programare, gestionarea clădirilor sau modernizările fizice.

Același ciclu poate structura reflecția în jurul altor clădiri utilizate pentru validarea metodologiei, creând o rețea de învățare distribuită, mai degrabă decât proiecte pilot izolate.

F.5. Scalare de la ANIMA la alte clădiri

În cele din urmă, cadrul de monitorizare ANIMA este conceput în mod explicit ca un „șablon de validare a clădirilor verzi” pentru cazul mai larg al Băiuțului și pentru viitoarele BeCom /alte amplasamente. Odată ce valorile de referință, țintele și

primii ani de date ale ANIMA sunt stabilite, setul de instrumente sugerează aplicarea exact a acelorași indicatori și instrumente la celelalte clădiri miniere și facilități comunitare, permițând compararea performanței și a impactului.

În timp, aceste seturi de date și povești comparabile pot fi integrate în modulele de învățare online și în documentele de politici generale ale BeCom, demonstrând cum un proiect pilot atent monitorizat poate sprijini extinderea practicilor de renovare regenerativă în diferite regiuni.

4.8. Validare și studii de caz

Această secțiune explică modul în care setul de instrumente ANIMA este testat, rafinat și demonstrat folosind alte clădiri din Băiuț și, ulterior, în contexte BeCom suplimentare.

4.8.1. Aplicarea setului de instrumente la alte clădiri miniere

Folosiți aceleași cinci secțiuni (Evaluare, Design Durabil, Patrimoniu, Impact Social, Monitorizare) pentru cel puțin una sau două foste clădiri miniere suplimentare din Băiuț (de exemplu, fostul sediu central, depozit, cantină).

Documentați asemănările și diferențele dintre rezultate (fezabilitate tehnică, interes comunitar, potențial energetic, costuri) pentru a vedea unde funcționează metodologia „ca atare” și unde necesită adaptări.

4.8.2. Compararea rezultatelor și ajustarea instrumentelor

Comparați rezultatele clădiri cu clădiri folosind un tabel comparativ simplu (stare, utilizări propuse, concept energetic, potențial de impact social, nivel de prioritate).

Rețineți care liste de verificare, matrici și formate de implicare au fost cele mai utile în practică și ajustați formularea, scalele sau etapele în consecință, astfel încât acestea să fie mai clare pentru persoanele care nu sunt experți și să poată fi transferate în alte regiuni.

4.8.3. Dosare de studiu de caz

Realizați fișe scurte de studiu de caz de 2-4 pagini pentru ANIMA și pentru fiecare clădire suplimentară, rezumând contextul, procesul, deciziile cheie și lecțiile învățate, cu link-uri către secțiunile setului de instrumente.

Folosiți un șablon comun, astfel încât viitorii piloți BeCom (alte orașe, alte țări) să își poată adăuga propriile studii de caz în același „Portofoliu de învățare pentru validarea clădirilor”.

PARTEA 5. Anexe

5.1. Șabloane vizuale, liste de verificare și ghiduri pas cu pas

Instrumente imprimabile: fișă de evaluare rapidă, inclusiv matrici de patrimoniu și energie, toate formate pentru reutilizare ușoară în ateliere și traininguri la fața locului și în afara acestuia.

5.2. Recomandări privind instrumentele digitale

Pentru a sprijini aplicarea eficientă și ușor de utilizat a acestui set de instrumente, următoarele instrumente digitale sunt recomandate pentru echipele de proiect și comunitățile care lucrează la clădirea ANIMA și la alte inițiative similare de renovare ecologică:

5.2.1. Instrumente de evaluare și topografie a clădirilor

Formulare simple de chestionar (Google Forms, Microsoft Forms): Pentru colectarea rapidă a evaluărilor și a feedback-ului comunității, permițând participanților neexperți să participe de pe dispozitive mobile.

Aplicații mobile de scanare (de exemplu, CamScanner, Adobe Scan): Pentru digitalizarea planurilor vechi, a notițelor de la fața locului și a fotografiilor pentru partajare instantanee între membrii echipei.

Formulare Google: <https://forms.google.com>

Microsoft Forms: <https://forms.office.com>

CamScanner : <https://www.camscanner.com>

5.2.2. Calculatoare de energie și potențial solar

PVGIS (Sistem Informațional Geografic Fotovoltaic): Calculator online gratuit al potențialului solar pentru orice acoperiș din Europa (https://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/).

Proiectant SolarEdge: <https://designer.solaredge.com/>

Pentru simularea și planificarea instalațiilor de energie solară (înregistrare gratuită necesară).

SMappee : <https://www.smappee.com/products/smappee-solar/>

Simulează integrarea solară și monitorizează performanța fotovoltaică în timp real (hardware necesar pentru monitorizarea în timp real, dar oferă estimatoare pentru planificare).

5.2.3. Cartografiere și vizualizare

Google My Maps: Pentru hărți și suprapuneri personalizate ale clădirilor/locațiilor. <https://mymaps.google.com>

QGIS (open source): Pentru cartografiere profesională, analiză a riscurilor de mediu și amplasare optimă a instalațiilor de energie regenerabilă <https://qgis.org>

SketchUp Free: Pentru vizualizarea 3D a reorganizării spațiale, modele de bază de clădiri sau interioare <https://app.sketchup.com>

Floorplanner : Pentru vizualizare rapidă și participativă a planurilor de etaj 2D/3D și ateliere <https://floorplanner.com>

5.2.4. Monitorizare și indicatori cheie de performanță (KPI)

Tablouri de bord Google Sheets sau Microsoft Excel: Pentru urmărirea KPI-urilor anuale (energie, utilizatori, satisfacție, venituri etc.) cu șabloane de tablouri de bord prestabilite.

OpenEnergyMonitor sau alte platforme de tablouri de bord IoT: Pentru monitorizarea automată, în timp real, a consumului de energie și apă, dacă există senzori disponibili. <https://openenergymonitor.org/>

5.2.5. Angajament și comunicare

Padlet: Panouri vizuale pentru colectarea ideilor comunității și cartografiere interactivă. <https://padlet.com>

Miro: Table albe colaborative pentru brainstorming în echipă, co-design și ateliere la distanță/la fața locului <https://miro.com>

Grupuri WhatsApp, Viber sau Telegram: Pentru actualizări rapide și continue ale echipei și ale părților interesate, asigurând transparența și accesibilitatea.

5.2.6. Documentație și învățare online

Canva: Platformă de design pentru ghiduri ilustrate, fișe de studiu de caz și materiale de comunicare. <https://canva.com>

Google Slides: Pentru materiale de atelier, prezentări, rapoarte vizuale și editare colaborativă.

<https://slides.google.com>

BeCom: Pentru organizarea modulelor de învățare digitală și partajarea resurselor setului de instrumente cu întregul consorțiu (link intern; adăugați adresa URL atunci când este disponibilă).

MoodleCloud: Pentru a crea și gestiona medii de e-learning pentru instruire comunitară - nu este necesară expertiză IT. <https://moodlecloud.com>

Toate instrumentele de mai sus sunt alese pentru accesibilitatea lor, barierele tehnice reduse și aplicabilitatea în contexte rurale cu resurse limitate. Setul de instrumente oferă anexe scurte cu instrucțiuni practice sau ghiduri video pentru cele mai importante instrumente (de exemplu, calculator solar, fișă KPI) pentru a asigura o adoptare pe scară largă.

5.3. Model – Plan de sesiune pentru implicarea comunității și învățare

Scop: Ghid pentru un atelier de 2-3 ore în sau în jurul ANIMA (reutilizabil și pentru alte clădiri).

5.3.1. Antetul sesiunii

Titlu (de exemplu, „ANIMA – Atelier de design House of Life Co”)

Data / Locul

Facilitator(i)

Grup(uri) țintă (tineri, vârstnici, persoane mixte, profesioniști etc.)

5.3.2. Obiective

(bifați toate variantele aplicabile)

Adună amintiri și povești

Co-definiți funcțiile viitoare

Instrumente de validare a clădirii de teste

Discutați opțiunile de denumire / branding

Introduceți idei de energie regenerabilă și renovare

5.3.3. Schița ordinii de zi

Bun venit și context (10–15 min)

Scurtă introducere în povestea BeCom, NEB, ANIMA (10 min)

Activitatea 1 – Cerc de memorie sau perete cu povești (30–40 min)

Activitatea 2 – Grupuri mici folosind Fișa de evaluare a clădirii pe fotografii / plan / in situ (40–60 min)

Activitatea 3 – Utilizări viitoare: participanții plasează funcțiile pe un plan simplu al etajului (30–40 min)

Concluzie și pașii următori (10–15 min)

5.3.4. Materiale necesare

Fișe de evaluare imprimate și pixuri

Planuri imprimate mari pentru fațade / etaje

Postează-l în 3 culori (trecut-prezent-viitor)

Autocolante pentru vot rapid (utilizări / nume preferate)

5.3.5. Ieșiri de captat

Fotografii cu flipcharturi și planuri
 Scurt rezumat al principalelor idei și preocupări
 Lista participanților (cu afilierea QHM, acolo unde este cazul)

5.4. Fișă de evaluare rapidă a clădirii

5.4.1. Informații de bază

ID/Nume clădire		Utilizare(i) inițială(e) / utilizări ulterioare	
Adresă / GPS		Proprietatea actuală / statutul juridic	
Anul / perioada de construcție			

5.4.2. Condiție fizică – Clasificare semafor

Fundații și subsol		☐	☐	☐
Pereți exteriori și tencuială		☐	☐	☐
Acoperiș (structură + învelitoare)		☐	☐	☐
Coșuri de fum		☐	☐	☐
Ferestre (rame, geamuri, umbriri, bare)		☐	☐	☐
Uși și intrări (trepte, balustrade)		☐	☐	☐
Pereți interiori și tavane		☐	☐	☐
Podele și scări		☐	☐	☐
Instalație electrică (vizibilă)		☐	☐	☐
Sistem de încălzire (existent / inexistent / învechit)		☐	☐	☐
Apă și canalizare (racorduri, scurgeri vizibile)		☐	☐	☐

5.4.3. Elemente de patrimoniu și caracter

Compoziția și ornamentele fațadei	
Intrarea principală	
Proporțiile camerei și caracteristicile interioare cheie	

Spații simbolice	
5.4.4. Context și mediu	
Orientare (N/E/S/V, potențial solar: Scăzut / Mediu / Ridicat)	
Împrejurimi (zgomot, priveliști, zone verzi, trafic)	
Riscuri (inundații, alunecări de teren, surse de poluare)	
5.4.5. Evaluare preliminară	
Viabilitate structurală: Ridicată / Medie / Scăzută	
Valoare patrimonială: Mare / Medie / Scăzută	
Potențial de reutilizare pentru funcții comunitare: Ridicat / Mediu / Scăzut	
Nivel de prioritate în cadrul portofoliului local: 1–5	

5.5. Șablon – Indicatori cheie de performanță (KPI) și tablou de bord de monitorizare

Scop: Fișă simplă care trebuie actualizată anual; aceeași machetă poate fi utilizată și pentru alte clădiri.

1. Clădire	ANIMA (Băiuț)
Anul 2	
3. Indicatori cheie de performanță (KPI) de mediu	
Consum final de energie kWh/m ² * an kWh /m ² *an	
Consumul de energie estimat înainte de renovare (valoarea de referință)	
Ponderea energiei regenerabile (%)	
Consumul anual de apă (m ³) și procentul din apa recoltată/reutilizată	

Volumul de deșeuri din construcții deviate de la groapa de gunoi (tone / %)	
4. Indicatori cheie de performanță sociali	
Numărul de utilizatori unici pe an	
Numărul de evenimente / ateliere / traininguri	
Proporția participanților din grupurile vulnerabile (%)	
Scor mediu de satisfacție (1–5) dintr-un scurt sondaj	
Indicator de atașament / mândrie față de loc (1–5; același sondaj)	
5. Indicatori cheie de performanță economici	
Costuri anuale de operare	
Venit anual (chirii, evenimente, servicii)	
Numărul de locuri de muncă și voluntari legați de ANIMA	
Numărul de organizații/ startup-uri găzduite	
6. Note și acțiuni calitative	
Ce a funcționat bine anul acesta?	
Principalele probleme sau blocaje?	
Ajustări convenite pentru anul viitor (programare, management, aspecte tehnice).	

5.6. Șablon - Harta de finanțare și planul de etapizare (ANIMA)

Scop: Alinierea fazelor de renovare cu surse specifice de finanțare și persoane responsabile, creând o foaie de parcurs clară pentru viabilitatea financiară.

Faza proiectului:	
(de exemplu, Planificare / Renovare / Exploatare)	

Data actualizării:	
--------------------	--

Partea 1: Surse de finanțare și verificarea eligibilității

Categorie sursa	Program specific / Apel (Nume si cod)	Termen limita	Suma maxima / % cofinantare	Note de eligibilitate (Se potrivește ANIMA?)	Prioritate (Ridicata/Medie/Scazuta)
Programe UE	de exemplu, componenta 5 a PNRR - Valul de renovare				
Național / Regional	de exemplu, AFM Eficiență energetică în clădirile publice				
Bugetul local	De exemplu, Bugetul anual al Municipiului Baiut pe 2026				
Privat / Comunitar	de exemplu, sponsorizare, crowdfunding, donații				

Partea a 2-a: Plan de investiții pe etape

faza	Intervenții cheie (Ce facem?)	Cost estimat (EUR)	Sursa(e) de finantare vizata(e)	Status (Planificat / Aplicat / Securizat)	Persoana responsabila / Partener
Faza 1: Stabilizare	de exemplu, repararea acoperișului, siguranța structurală, curățenie				
Faza 2: Renovarea nucleului	de exemplu, izolație, ferestre, încălzire, instalații electrice de bază				
Faza 3: Amenajare și funcționalitate	de exemplu, finisaje interioare, mobilier, echipamente audio-video				

faza	Intervenții cheie (Ce facem?)	Cost estimat (EUR)	Sursa(e) de finanțare vizată(e)	Status (Planificat / Aplicat / Securizat)	Persoana responsabilă / Partener
Faza 4: Operațiuni	de exemplu, cheltuieli cu personalul, utilități (primele 12 luni)				

Partea 3: Plan de acțiune pentru următoarele 6 luni

Acțiunea 1:			Termen limită:	
Acțiunea 2:			Termen limită:	
Acțiunea 3:			Termen limită:	

Publicat : mai 2026
 proiect titlu : BeCom Comunități îmbogățitoare , sustenabile , incluzive
 proiect acronim : BeCom
 proiect 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247531

Martie 2026
 becom4.eu

data publicării: Decembrie 2025

titlul proiectului: Beautiful Communities-Enriching, Sustainable, Inclusive

acronimul proiectului: BeCom

ID proiect: 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247531

becom4.eu

